

P R E D L O G

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU

Član 1.

U Zakonu o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14), u članu 7. stav 2. menja se i glasi:

„Poslovi iz stava 1. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između prenosioca i primaoca potraživanja i dugovanja, uz obavezu prenosioca da dužnika iz osnovnog posla obavesti o izvršenom prenosu potraživanja, odnosno obavezu prenosioca da pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja.”.

Član 2.

U članu 13. stav 2. menja se i glasi:

„Rezidenti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u državama članicama Evropske unije.”.

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5, koji glasi:

„Banke mogu slobodno vršiti plaćanje i naplatu po osnovu kupovine i prodaje vlasničkih hartija od vrednosti kao i dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti.”.

U dosadašnjem stavu 5, koji postaje stav 6, reč: „uslove,” briše se.

Član 3.

Član 15. menja se i glasi:

„Član 15.

Rezidenti - pravna lica, preduzetnici i fizička lica mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u tim državama.

Banke mogu slobodno vršiti plaćanje i naplatu po osnovu kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije i OECD, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u tim državama.

Nerezidenti koji imaju sedište, odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

Narodna banka Srbije propisuje rokove i način izveštavanja o poslovima iz ovog člana.”.

Član 4.

U članu 18. stav 1. menja se i glasi:

„Kreditni poslovi iz člana 2. tačka (21) st. 2. i 3, stav 4. alineje prva i treća i stav 5. ovog zakona zaključuju se u pismenoj ili elektronskoj formi, odnosno na trajnom nosaču podataka koji omogućava čuvanje i reprodukovanje izvornih podataka u neizmenjenom obliku.”.

Stav 3. menja se i glasi:

„Banka može zaključivati kreditne poslove sa inostranstvom iz člana 2. tačka (21) ovog zakona u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za tuđ račun i u tuđe ime i za tuđ račun. Pri obavljanju kreditnih poslova sa inostranstvom banka je dužna da od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate. Banka može u skladu sa propisima o bankama i ovim zakonom davati bankarske garancije, avale i druge oblike jemstva u korist nerezidenta - kreditora po kreditnim poslovima sa inostranstvom, kao i po kreditnim poslovima između nerezidenata pod uslovom da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate. Banka može u skladu sa propisima o bankama i ovim zakonom pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima.”.

Stav 7. menja se i glasi:

„Rezident - pravno lice može uzimati kredite i zajmove iz inostranstva i odobravati nerezidentima komercijalne zajmove u svoje ime i za svoj račun i u svoje ime i za tuđ račun, dok finansijske zajmove može nerezidentima odobriti u svoje ime i za svoj račun u skladu sa članom 23. ovog zakona. Rezident - pravno lice može pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po zajmovima koje odobrava nerezidentima, a jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta - kreditora po kreditnim poslovima sa inostranstvom i kreditnim poslovima između nerezidenata može davati u skladu sa članom 23. ovog zakona.”.

Posle stava 11. dodaje se novi stav 12, koji glasi:

„Rezident - fizičko lice može od nerezidenta sa sedištem, odnosno prebivalištem u državi članici Evropske unije uzimati kredite i zajmove i sa rokom otplate kraćim od godinu dana, koji se koriste uplatom sredstava kredita na račun tog rezidenta kod banke, dok takve kredite i zajmove rezident - ogrank stranog pravnog lica može uzimati od nerezidenta - osnivača sa sedištem u državi članici Evropske unije.”.

Dosadašnji stav 12. postaje stav 13.

Član 5.

U članu 20. stav 2. menja se i glasi:

„Poslovi iz stava 1. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između prenosioca i primaoca potraživanja i dugovanja, uz obavezu prenosioca da dužnika iz osnovnog posla obavesti o izvršenom prenosu potraživanja, odnosno obavezu prenosioca da pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja.”.

Član 6.

Član 23. menja se i glasi:

„Član 23.

Rezident - pravno lice može odobravati finansijske zajmove nerezidentu - dužniku, kao i davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata.

Narodna banka Srbije može da propiše uslove i način obavljanja poslova iz ovog člana.

Obavljanje poslova iz ovog člana može se propisom iz stava 2. ovog člana ograničiti radi očuvanja javnog interesa i/ili finansijske stabilnosti.

Narodna banka Srbije propisuje ograničenja iz stava 3. ovog člana za pojedine slučajevne na osnovu ocene opravdanosti tih ograničenja u tim slučajevima (načelo pojedinačne procene), vodeći računa o ostvarivanju ciljeva zbog kojih su propisana (načelo targetiranosti) i o srazmernosti ograničenja.”.

Član 7.

U članu 26. stav 6. menja se i glasi:

„Rezident - pravno lice može pribaviti garanciju i jemstvo od nerezidenta po poslu izvoza i uvoza robe i usluga, po poslu izvođenja investicionih radova u inostranstvu drugom nerezidentu, po poslu izvođenja investicionih radova nerezidenta u Republici, kao i po poslu između tog rezidenta i drugog rezidenta - pravnog lica u Republici.”.

Član 8.

U članu 32. stav 2. u drugoj rečenici reči: „- fizička lica” brišu se, a posle reči: „u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge.” dodaju se reči: „Prijem sredstava iz inostranstva preko izdavaoca elektronskog novca rezidenti - humanitarne organizacije mogu ostvarivati i po osnovu donacija u humanitarne svrhe.”.

U stavu 3, posle reči: „usluga” dodaju se zapeta i reči: „odnosno po osnovu prijema donacija u humanitarne svrhe”.

Član 9.

U članu 33. stav 3. menja se i glasi:

„Poslovi iz st. 1. i 2. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između svih učesnika u poslu ili izjave rezidenta da je obavešten o izvršenom prenosu potraživanja, odnosno da je saglasan sa prenosom dugovanja.”.

Član 10.

U članu 34. stav 2. tačka 9) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 10), koja glasi:

„10) kupoprodaje softvera i drugih digitalnih proizvoda na internetu koji se isporučuju isključivo putem telekomunikacionih, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, pod uslovom da se plaćanje vrši korišćenjem platne kartice ili elektronskog novca preko pružaoca platnih usluga sa sedištem u Republici.”.

Stav 7. menja se i glasi:

„Banka na zahtev rezidenta može vršiti prenos sredstava u devizama sa deviznog računa tog rezidenta na njegov devizni račun kod druge banke, a na zahtev rezidenta - fizičkog lica i na devizni račun člana porodice kod te ili druge banke, uz dokaz da je u pitanju supružnik ili srodnik do trećeg stepena srodstva.”.

Član 11.

U članu 36. stav 2. menja se i glasi:

„Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ministar nadležan za poslove finansija može odobriti korisniku iz stava 1. ovog člana otvaranje deviznog računa kod ovlašćene banke za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije ili obavljanje pojedinih poslova platnog prometa sa inostranstvom preko

izdavaoca elektronskog novca ili platne institucije, ako to zahteva specifičnost poslova tog korisnika.”.

Član 12.

U članu 38. stav 2. menja se i glasi:

„Kupovina i prodaja deviza i efektivnog stranog novca na deviznom tržištu u Republici vrši se neposredno:

- 1) između banaka i rezidenata, kao i između banaka i nerezidenata;
- 2) između banaka;
- 3) između banaka i Narodne banke Srbije;
- 4) između rezidenata koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova i Narodne banke Srbije;
- 5) između banaka i rezidenata koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova;
- 6) između rezidenata iz člana 2. tačka (1) odredba pod 6) ovog zakona i Narodne banke Srbije.”.

Član 13.

Član 39. menja se i glasi:

„Član 39.

Menjačke poslove mogu da obavljaju:

- 1) banke i rezident - privredni subjekt koji menjačke poslove obavlja na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njegova delatnost;
- 2) rezidenti - pravna lica i preduzetnici koji imaju ovlašćenje Narodne banke Srbije za obavljanje menjačkih poslova (u daljem tekstu: ovlašćeni menjač).

Rešenje o izdavanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova (u daljem tekstu: ovlašćenje), na osnovu podnetog zahteva, izdaje Narodna banka Srbije kada utvrdi da podnositelj zahteva ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je kao privredni subjekat registrovan kod nadležnog organa;
- 2) da sa bankom ima zaključen ugovor o obavljanju menjačkih poslova koji ne proizvodi pravno dejstvo ako privredni subjekt nema ovlašćenje;
- 3) da vlasnik, odnosno osnivač privrednog subjekta, odnosno direktor/član upravnog odbora i/ili drugo odgovorno lice privrednog subjekta, odnosno direktor/član upravnog odbora i/ili drugo odgovorno lice osnivača privrednog subjekta i radnik koji će neposredno obavljati menjačke poslove nije pravноснаžno osuđen za krivična dela protiv privrede, imovine, života i tela, protiv javnog reda i mira, službene dužnosti, pranja novca, finansiranja terorizma i pravnog saobraćaja i/ili za drugo krivično delo i/ili privredni prestup koji to lice čine nepodobnim u vezi sa obavljanjem menjačkih poslova;
- 4) da privredni subjekt - pravno lice koje podnosi zahtev i osnivač privrednog subjekta - pravno lice nije osuđeno pravносnažnom presudom za krivično delo, kao i da se protiv njega ne vodi krivični postupak, u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična dela i/ili da nije osuđeno pravносnažnom presudom za privredni prestup koji to lice čine nepodobnim u vezi sa obavljanjem menjačkih poslova, u smislu zakona kojim se uređuje privredni prestup;
- 5) da je organizaciono i kadrovski sposobljen i tehnički opremljen za obavljanje menjačkih poslova.

Pod kadrovskom osposobljenošću za obavljanje menjačkih poslova podrazumeva se da radnici koji neposredno obavljaju menjačke poslove kod privrednog subjekta imaju najmanje srednju stručnu spremu i certifikat za obavljanje menjačkih poslova, osim u slučaju da privredni subjekt menjačke poslove obavlja na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njegova delatnost.

Pod organizacionom osposobljenošću podrazumeva se obezbeđenje adekvatnog poslovnog prostora.

Pod tehničkom opremljenošću podrazumeva se obezbeđenje adekvatne opreme i informacionog sistema koji omogućava obavljanje menjačkih poslova na propisan način.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove i način davanja ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, kao i bliže uslove i način obavljanja menjačkih poslova i kontrole obavljanja tih poslova.

U slučaju da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, Narodna banka Srbije doneće rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje ovlašćenja.

Narodna banka Srbije o podnetom zahtevu odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva sa kompletnom dokumentacijom.

Narodna banka Srbije može odbiti zahtev iz stava 2. ovog člana ako utvrdi da su saradnici vlasnika, odnosno osnivača ili odgovornog lica privrednog subjekta, podnosioca zahteva iz toga stava - lica koja su pravноснаžno osuđena za krivično delo iz stava 2. tačka 3) ovog člana.

Pod saradnikom iz stava 9. ovog člana smatra se:

- 1) svako fizičko lice koje je član organa upravljanja ili drugo odgovorno lice kod pravnog subjekta u kojem je osnivač, vlasnik ili odgovorno lice privrednog subjekta na rukovodećem položaju ili je stvarni vlasnik tog subjekta;
- 2) svako fizičko lice koje je stvarni vlasnik pravnog subjekta u kojem je osnivač, vlasnik ili odgovorno lice privrednog subjekta na rukovodećem položaju;
- 3) svako fizičko lice koje sa osnivačem, vlasnikom ili odgovornim licem privrednog subjekta ima stvarno vlasništvo nad istim pravnim subjektom.

Narodna banka Srbije ima pravo da od nadležnog organa koji vodi evidenciju o osuđivanosti za krivična dela zahteva podatke o osuđivanosti za osnivače i vlasnike privrednog subjekta, povezana lica tih osnivača i vlasnika u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva, odgovorna lica privrednog subjekta i saradnika iz stava 10. ovog člana, a osnivači, odnosno vlasnici privrednog subjekta dužni su da pri podnošenju zahteva iz stava 2. ovog člana, kao i na zahtev Narodne banke Srbije, dostave spisak saradnika osnivača, vlasnika i odgovornih lica privrednog subjekta.

Narodna banka Srbije propisuje postupak i uslove za sticanje certifikata za obavljanje menjačkih poslova, utvrđuje jedinstveni program obuke za obavljanje menjačkih poslova i uslove koje moraju da ispunjavaju predavači koji vrše obuku.

Certifikat za obavljanje menjačkih poslova izdaje Narodna banka Srbije, o čemu vodi odgovarajući registar.

Rešenje Narodne banke Srbije iz st. 2. i 7. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.”.

Član 14.

Član 39a menja se i glasi:

„Član 39a

Narodna banka Srbije donosi rešenje o oduzimanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova kad utvrdi:

- 1) da je ovlašćeni menjač prestao da ispunjava uslove za obavljanje menjačkih poslova predviđene ovim zakonom i propisom Narodne banke Srbije;
- 2) da ovlašćeni menjač nije počeo sa radom u roku od 30 dana od dana prijema ovlašćenja;
- 3) da je ovlašćenje izdato na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 4) da ovlašćeni menjač nije izvršio nalog za otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti iz rešenja Narodne banke Srbije;
- 5) da ovlašćeni menjač bez opravdanog razloga ne obavlja menjačke poslove u trajanju dužem od pet radnih dana.

Narodna banka Srbije donosi rešenje o oduzimanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i ako ovlašćeni menjač u pisanoj formi podnese zahtev Narodnoj banci Srbije za prestanak obavljanja menjačkih poslova.

Narodna banka Srbije donosi rešenje o privremenoj zabrani obavljanja menjačkih poslova na kontrolisanom menjačkom mestu u periodu do 30 radnih dana ako ovlašćeni menjač ne omogući ovlašćenom licu Narodne banke Srbije uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju ili onemogući pregled predmeta, prostorija ili drugih objekata, odnosno ne dozvoli privremeno oduzimanje efektivnog stranog novca, čekova i gotovine u dinarima.

Rešenje Narodne banke Srbije iz st. 1. do 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor, ali tužba protiv ovog rešenja ne može sprečiti niti odložiti njegovo izvršenje.”.

Član 15.

U članu 44. stav 2. reči: „Poreska uprava,” brišu se.

Član 16.

Član 46. menja se i glasi:

„Član 46.

Narodna banka Srbije vrši kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkog poslovanja - u postupku koji je utvrđen ovim zakonom i propisom Narodne banke Srbije kojim se bliže uređuju uslovi i način vršenja ove kontrole.

Kontrola iz stava 1. ovog člana je postupak provere i utvrđivanja zakonitosti i pravilnosti obavljanja menjačkih i deviznih poslova shodno propisima kojima se uređuje devizno poslovanje.

Narodna banka Srbije može u toku kontrole, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti devize, efektivni strani novac, čekove, hartije od vrednosti, dinare, predmete, isprave i dokumentaciju, ako postoji osnovana sumnja da su upotrebljeni ili bili namenjeni ili nastali izvršenjem krivičnog dela ili prekršaja.

U postupku kontrole iz ovog člana Narodna banka Srbije odlučuje rešenjem.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno.

Protiv rešenja iz stava 4. ovog člana može se voditi upravni spor, ali tužba protiv ovog rešenja ne može sprečiti ni odložiti njegovo izvršenje.”.

Član 17.

Član 55. menja se i glasi:

„Član 55.

Devize, efektivni strani novac, čekove i hartije od vrednosti, koje su privremeno oduzeli zbog osnovane sumnje da je izvršeno krivično delo ili prekršaj - organi kontrole dužni su da deponuju na račun Narodne banke Srbije ili u ostavu kod Narodne banke Srbije, a dinare - na račun Narodne banke Srbije u roku od dva radna dana od dana njihovog oduzimanja.”.

Član 18.

Član 56. briše se.

Član 19.

U članu 57. stav 1. reči: „Poreske uprave” zamenjuju se rečima: „Narodne banke Srbije”.

Član 20.

U članu 59. stav 1. tačka 4) menja se i glasi:

„4) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje dužniku iz osnovnog posla o izvršenom prenosu potraživanja ili ne pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja (član 7. stav 2);”.

Tač. 12) do 14) menjaju se i glase:

„12) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti suprotно članu 15. stav 1. ovog zakona;

13) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti suprotно članu 15. stav 2. ovog zakona;

14) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici suprotно članu 15. stav 3. ovog zakona;”.

Tačka 21) menja se i glasi:

„21) ako pri obavljanju kreditnih poslova sa inostranstvom, davanju bankarskih garancija, avala i drugih oblika jemstva u korist nerezidenta - kreditora po kreditnim poslovima sa inostranstvom, kao i po kreditnim poslovima između nerezidenata i pri odobravanju kredita nerezidentima postupi suprotно članu 18. stav. 3. ovog zakona;”.

Posle tačke 28) dodaje se tačka 28a), koja glasi:

„28a) ako postupi suprotно članu 18. stav 12. ovog zakona;”.

Tačka 30) menja se i glasi:

„30) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje dužniku iz osnovnog posla o izvršenom prenosu potraživanja ili ne pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja (član 20. stav 2);”.

Tač. 36) i 37) menjaju se i glase:

„36) ako postupi suprotно članu 23. stav. 1. ovog zakona;

37) ako postupi suprotно propisu Narodne banke Srbije iz člana 23. stav 2. ovog zakona;”.

Tač. 38) do 41) brišu se.

Tačka 85) menja se i glasi:

„85) ako privremeno oduzete devize, efektivni strani novac, dinare, čekove i hartije od vrednosti ne deponuje na račun Narodne banke Srbije ili u ostavu kod Narodne banke Srbije u roku od dva radna dana od dana njihovog oduzimanja (član 55).”.

Član 21.

U članu 61. tačka 4) menja se i glasi:

„4) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje dužniku iz osnovnog posla o izvršenom prenosu potraživanja ili ne pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja (član 7. stav 2);”.

Tačka 10) menja se i glasi:

„10) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 15. stav 1. ovog zakona;”.

Tačka 17) menja se i glasi:

„17) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje dužniku iz osnovnog posla o izvršenom prenosu potraživanja ili ne pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja (član 20. stav 2);”.

Član 22.

U članu 62. tačka 8) menja se i glasi:

„8) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 15. stav 1. ovog zakona;”.

Posle tačke 13) dodaje se tačka 13a), koja glasi:

„13a) ako postupi suprotno članu 18. stav 12. ovog zakona;”.

Član 23.

U članu 63. tačka 1) menja se i glasi:

„1) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje dužniku iz osnovnog posla o izvršenom prenosu potraživanja ili ne pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja (član 7. stav 2);”.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici suprotno članu 15. stav 3. ovog zakona;”.

Tačka 10) menja se i glasi:

„10) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje dužniku iz osnovnog posla o izvršenom prenosu potraživanja ili ne pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja (član 20. stav 2);”.

Član 24.

Od 1. januara 2019. godine Narodna banka Srbije preuzeće poslove izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslove kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkih poslova.

Radi obavljanja poslova iz stava 1. ovog člana, Narodna banka Srbije 1. januara 2019. godine preuzeće deo zaposlenih u Ministarstvu finansija - Poreskoj upravi (u daljem tekstu: Poreska uprava) koji na dan 31. decembra 2018. godine obavljaju poslove u vezi sa izdavanjem i oduzimanjem ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslove kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkih poslova, kao i operativnu dokumentaciju, predmete, opremu i sredstva za rad koja služe za obavljanje tih poslova.

Ministar nadležan za poslove finansija i guverner Narodne banke Srbije sporazumom će bliže urediti pitanja preuzimanja iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i pitanja u vezi sa korišćenjem poslovног prostora u kojima će se obavljati poslovi iz stava 1. ovog člana.

Postupke izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, kao i poslove kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkih poslova, koje je započela Poreska uprava, a koji nisu okončani do 31. decembra 2018. godine, okončаće Narodna banka Srbije u skladu sa ovim zakonom.

Rezidenti - pravna lica i preduzetnici kojima je rešenje o izdavanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova izdato do 31. decembra 2018. godine nastavljaju da rade na osnovu tog rešenja u skladu sa odredbama ovog zakona.

Prekršajni postupak započet do dana stupanja na snagu ovog zakona okončаće se po odredbama ovog zakona, ako je to povoljnije za učinioca.

Prava iz pojedinačnih akata stečena na osnovu Zakona o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14), ostvaruju se u rokovima utvrđenim tim pojedinačnim aktima.

Član 25.

Propisi iz čl. 13. i 16. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka primene propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14), osim ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 26.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Odluka o uslovima pod kojima i načinu na koji banke mogu kupovati strane kratkoročne hartije od vrednosti na stranom i domaćem tržištu („Službeni glasnik RS”, broj 16/07).

Član 27.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba čl. 13. do 17, člana 19. i člana 20. stav 8. ovog zakona, koje se primenjuju od 1. januara 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E Nj E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 6. Ustava Republike Srbije prema kojem Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata; sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti; monetarni, bankarski, devizni i carinski sistem; ekonomske odnose sa inostranstvom; sistem kreditnih odnosa sa inostranstvom; poreski sistem.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENjE ZAKONA

Zakonom o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14 - u daljem tekstu: Zakon), uređuju se plaćanja, naplaćivanja i prenosi između rezidenata i nerezidenata u stranim sredstvima plaćanja i u dinarima, plaćanja, naplaćivanja i prenosi između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja, kupovina i prodaja sredstava plaćanja između rezidenata i nerezidenata, kao i kupovina i prodaja stranih sredstava plaćanja između rezidenata, jednostrani prenosi sredstava plaćanja iz Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika) i u Republiku koji nemaju obeležja izvršenja posla između rezidenata i nerezidenata, tekući i depozitni računi rezidenata u inostranstvu i rezidenata i nerezidenata u Republici, kao i kreditni poslovi u Republici u devizama i kreditni poslovi sa inostranstvom.

Razlozi za usvajanje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju (u daljem tekstu: Predlog zakona) sadržani su, najpre, u odredbama člana 63. stav 3. Zakona o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, br. 83/08 i 12/14). Naime, Zakonom o potvrđivanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane uređeno je da će Evropska zajednica i Srbija osigurati, nakon četiri godine od stupanja na snagu ovog sporazuma, slobodno kretanje kapitala koje se odnosi na portfolio investicije i finansijske zajmove i kredite s rokom dospeća kraćim od godinu dana.

U smislu prethodno navedenog, predloženo je, najpre, da rezidenti mogu slobodno ulagati u dužničke dugoročne hartije od vrednosti koje izdaju pravna lica koja imaju sedište u državama članicama Evropske unije, dok je slobodno kretanje kapitala po osnovu portfolio investicija uređeno odredbom kojom se predlaže potpuna liberalizacija ulaganja rezidenata u kratkoročne hartije od vrednosti izdavaoca iz Evropske unije, kao i ulaganja nerezidenata koji imaju sedište, odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije u kratkoročne hartije od vrednosti u Republici, a saglasno obavezama preuzetim potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane (u daljem tekstu: SSP).

Isto tako, a u vezi sa obavezom da se obezbedi slobodno kretanje kapitala koje se odnosi na finansijske zajmove i kredite s rokom dospeća kraćim od godinu dana, predložena je odredba kojom je propisano da se rezidenti – fizička lica i ogranci stranih pravnih lica mogu kratkoročno zaduživati kod nerezidentnog kreditora koji ima sedište, odnosno prebivalište u državi članici Evropske unije. Dodatno, Predlogom zakona se ukida ranije propisani uslov većinskog vlasništva kod odobravanja finansijskih zajmova nerezidentima i davanja sredstava obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta, već se propisuje da rezident – pravno lice može odobravati finansijske zajmove nerezidentu – dužniku, kao i davati jemstva i druga

sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata pod uslovima i na način koji propisuje Narodna banka Srbije, a kojim propisom se ovi poslovi mogu ograničiti radi očuvanja javnog interesa i/ili finansijske stabilnosti.

Dalje, razlozi za usvajanje Predloga zakona sadržani su i u obavezi Republike da usaglasi svoju zakonsku regulativu sa novim međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma (Međunarodni standardi u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje – Preporuke FATF) koje su donete 2012. godine od strane Organizacije za kontrolu i sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu: FATF). Navedeni dokument predstavlja osnov na kome počiva rad MANIVAL-a, tela Saveta Evrope koje se bavi procenom usaglašenosti nacionalnih sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma država članica Saveta Evrope sa međunarodnim standardima. Republika je u periodu od decembra 2014. do aprila 2016. godine bila predmet petog kruga evaluacije, od strane Komiteta MANIVAL (u daljem tekstu: Komitet), u pogledu radnji i mera koje preduzima u cilju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma. U svom Izveštaju, Komitet je konstatovao da nisu u potpunosti ispunjene preporuke FATF-a iz 2012. godine. Pomenuti izveštaj, između ostalog, sadrži Preporuke 1. i 26. koje se odnose na regulisanje i nadzor nad radom finansijskog sektora, a kojima se predlaže i izmena propisa koji regulišu poslovanje subjekata u finansijskom sektoru u smislu pojačanog nadzora i zabrane krivično osuđivanim pravnim licima da budu osnivači i vlasnici društava koja se bave menjačkim poslovima, kao i saradnicima stvarnih vlasnika. Navedene izmene su predložene radi ispunjenja obaveze Republike da uskladi svoje zakonodavstvo sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, te kako bismo dokazali konkretne napretke u svakoj od ključnih oblasti iz preporuka FATF-a, kao i spremnost da kroz izmenu propisa zaštiti finansijski sistem od potencijalnih zloupotreba.

Izmenama i dopunama u oblasti platnog prometa sa inostranstvom predloženo je da humanitarne organizacije mogu primati donacije iz inostranstva u humanitarne svrhe i preko izdavaoca elektronskog novca, kao i da svi rezidenti mogu obavljati platni promet sa inostranstvom i preko platne institucije i javnog poštanskog operatora, dok je u oblasti platnog prometa u devizama u Republici predložen nov osnov u slučaju kupoprodaje softvera i drugih sličnih proizvoda na internetu, pod uslovom da se plaćanje vrši platnom karticom ili elektronskim novcem preko pružaoca platnih usluga sa sedištem u Republici. Novi, predloženi osnov za obavljanje platnog prometa u Republici u devizama doprineće daljem unapređenju digitalnog i informatičkog sektora u Republici, a što je u skladu sa aktivnostima Vlade usmerenim ka unapređenju ovog sektora u Republici. Prema podacima Narodne banke Srbije, izvoz usluga informatičkog sektora u 2017. godini dostigao je vrednost od 900 miliona evra, što je za 21,5% više u odnosu na vrednost izvoza ovog sektora u 2016. godini, čime je nastavljen pozitivni trend rasta u ovoj industriji. Predloženo rešenje će, stoga, doprineti ne samo daljem unapređenju domaćeg informatičkog sektora, već i smanjenju troškova izvoza ovog sektora, a time i njihovoj većoj konkurentnosti na stranim tržištima.

Dalje, Predlogom zakona se vrši i usklađivanje sa pravilima obligacionog prava u tom smislu što se kod prenosa dugovanja po poslovima realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata, koji se ne smatra komercijalnim kreditima i zajmovima, kreditnim poslovima sa inostranstvom i po poslovima naplate, odnosno plaćanja i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome rezident duguje, odnosno od koga potražuje po tekućem ili kapitalnom poslu, uvodi obaveza prenosioca da pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja.

Isto tako, Predlogom zakona je proširen broj slučajeva u kojima rezident – pravno lice može pribaviti garanciju i jemstvo od nerezidenta i na poslove uvoza robe i usluga, kao i po poslu izvođenja investicionih radova nerezidenta u Republici iz

razloga pružanja mogućnosti rezidentima da se dodatno obezbede u poslovanju sa inostranstvom, uz prateći pozitivan efekat po platno-bilansnu poziciju Republike. Predlogom zakona je predviđena i mogućnost da ministar nadležan za poslove finansija odobri korisniku javnih sredstava da obavljanje pojedinih poslova platnog prometa sa inostranstvom vrše preko izdavaoca elektronskog novca ili platne institucije, ako to zahteva specifičnost poslova tih korisnika, kao što je to bio slučaj s donacijama koje su primane kao pomoć poplavljenim područjima u Republici u 2014. godini.

Najzad, Predlogom zakona je predloženo da Narodna banka Srbije od 1. januara 2019. godine preuzme nadležnosti Ministarstva finansija - Poreske uprave za obavljanje poslova izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, poslova izdavanja certifikata za obavljanje menjačkih poslova i kontrole menjačkih poslova i deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata, koje su, prema Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15, 15/16 i 108/16), u nadležnosti Ministarstva finansija – Poreske uprave (u daljem tekstu: Poreska uprava), deo zaposlenih u Poreskoj upravi koji na dan 31. decembra 2018. godine obavljaju poslove u vezi sa izdavanjem i oduzimanjem ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslove kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkih poslova, kao i operativnu dokumentaciju, predmete, opremu i sredstva za rad koja služe za obavljanje tih poslova. Navedeni prenos nadležnosti predložen je iz razloga unapređenja efikasnosti kontrole menjačkog poslovanja i deviznog poslovanja, s obzirom na faktičku povezanost između pružanja platnih usluga i obavljanja menjačkih poslova u praksi, te potrebu postojanja objedinjenog nadzora.

Imajući u vidu sve navedeno, a posebno da je SSP-om, koji je stupio na snagu 1. septembra 2013. godine, Republika preuzela obavezu da, nakon četiri godine od stupanja na snagu ovog sporazuma, osigura slobodno kretanje kapitala koje se odnosi na portfolio investicije i finansijske zajmove i kredite s rokom dospeća kraćim od godinu dana, kao i obavezu Republike da uskladi svoje zakonodavstvo sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma u skladu sa preporukama FATF-a, izrađen je Predlog zakona i predloženo je njegovo usvajanje.

III. OBJAŠNJEVANJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA U ZAKONU

Članom 1. Predloga zakona menja se član 7. stav 2. Zakona na taj način što se kod prenosa dugovanja po poslovima realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata, koji se ne smatra komercijalnim kreditima i zajmovima, uvodi obaveza prenosioca da pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja.

Članom 2. Predloga zakona menja se član 13. stav 2. Zakona na način koji omogućava rezidentima ulaganje u hartije od vrednosti koje izdaje sama Evropska unija, a ne samo države članice Evropske unije, kao i u hartije od vrednosti čiji su izdavaoci pravna lica sa sedištem u državama članicama Evropske unije. Ulaganje rezidenata u hartije od vrednosti pravnih lica sa sedištem u Evropskoj uniji je, shodno važećoj Odluci o utvrđivanju stepena rizika izdavaoca dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti u koje rezidenti mogu da ulažu u inostranstvu („Službeni glasnik RS”, broj 85/11), donetoj na osnovu člana 13. Zakona, moguće, ali samo pod uslovom da te hartije imaju propisani minimalni dugoročni kreditni rejting. Predloženom izmenom bi se u samom zakonu, a ne u podzakonskom aktu, propisalo da rezidenti mogu slobodno da ulažu u dužničke dugoročne hartije od vrednosti koje izdaju pravna lica sa sedištem u državama članicama Evropske unije, čime bi se izvršilo ujednačavanje odredbi o kratkoročnom i dugoročnom portfolio ulaganju rezidenata. Saglasno tome,

izvršila bi se i izmena navedenog podzakonskog akta, tako što bi se propisao minimalni kreditni rejting dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci pravna lica sa sedištem u državama članicama OECD-a. Najzad, predloženo je da se novim stavom 5. istog člana Zakona jasno propiše da banke mogu slobodno ulagati u vlasničke hartije od vrednosti i u dužničke dugoročne hartije od vrednosti, što su banke i do sada mogle da obavljaju, ali na osnovu Odluke o utvrđivanju stepena rizika izdavaoca dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti u koje rezidenti mogu da uđažu u inostranstvu.

Članom 3. Predloga zakona menja se član 15. Zakona i obezbeđuje slobodno kretanje kapitala po osnovu kratkoročnih portfolio investicija odredbom kojom je propisano da rezidenti – pravna lica, preuzetnici i fizička lica slobodno uđažu u strane kratkoročne hartije od vrednosti koje izdaje Evropska unija, države članice Evropske unije, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije, kao i pravna lica koja imaju sedište u tim državama. Pored toga, predloženim izmenama člana 15. Zakona predviđeno je da banke mogu bez ograničenja da uđažu u kratkoročne hartije od vrednosti koje izdaju Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, kao i međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije i OECD, kao i pravna lica koja imaju sedište u tim državama. Isto tako, izmenom ovog člana Zakona bi se omogućilo da nerezidenti iz država članica Evropske unije slobodno uđažu u kratkoročne hartije od vrednosti u Republici, u skladu sa zakonom kojim se reguliše tržiste kapitala, što je takođe u kontekstu izvršavanja obaveza koje je Republika preuzela potpisivanjem SSP-a.

Članom 4. Predloga zakona menja se član 18. stav 1. Zakona propisivanjem da se kreditni poslovi iz člana 2. tačka (21) st. 2. i 3, stav 4. alineje prva i treća i stav 5. Zakona zaključuju ne više samo, shodno dosadašnjem rešenju, u pismenoj formi, već i u elektronskoj formi, odnosno na trajnom nosaču podataka koji omogućava čuvanje i reprodukovanje izvornih podataka u neizmenjenom obliku. Ostale izmene člana 18. Zakona izvršene su radi ispunjenja obaveze slobodnog kretanja kapitala koje se odnosi na finansijske zajmove i kredite s rokom dospeća kraćim od godinu dana iz člana 63. stav 3. SSP-a, a posebno u pogledu mogućnosti da se rezidenti – fizička lica i ogranci stranih pravnih lica mogu kratkoročno zaduživati kod nerezidentnog kreditora koji ima sedište, odnosno prebivalište u državi članici Evropske unije.

Članom 5. Predloga zakona menja se član 20. stav 2. Zakona na taj način što se kod prenosa dugovanja po kreditnim poslovima sa inostranstvom uvodi obaveza prenosioca da pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja.

Članom 6. Predloga zakona menja se član 23. Zakona u smislu dalje liberalizacije kapitalnih poslova propisivanjem da rezident – pravno lice može odobravati finansijske zajmove nerezidentu – dužniku, kao i davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata, pod uslovima i na način koji može propisati Narodna banka Srbije. Obavljanje poslova iz ovog člana Zakona može se ograničiti propisom Narodne banke Srbije radi očuvanja javnog interesa i/ili finansijske stabilnosti, za pojedine slučajevе na osnovu ocene opravdanosti tih ograničenja u tim slučajevima (načelo pojedinačne procene), vodeći računa o ostvarivanju ciljeva zbog kojih su propisana (načelo targetiranosti) i o srazmernosti ograničenja.

Članom 7. Predloga zakona menja se član 26. stav 6. Zakona tako što se broj slučajeva u kojima rezident – pravno lice može pribaviti garanciju i jemstvo od nerezidenta proširuje i na poslove uvoza robe i usluga, kao i po poslu izvođenja investicionih radova nerezidenta u Republici.

Članom 8. Predloga zakona predložena je izmena člana 32. st. 2. i 3. Zakona, shodno čemu humanitarne organizacije mogu primati donacije iz inostranstva u

humanitarne svrhe i preko izdavaoca elektronskog novca, kao i da svi rezidenti, a ne samo rezidenti – fizička lica što je bilo dosadašnje rešenje, mogu obavljati platni promet sa inostranstvom i preko platne institucije i javnog poštanskog operatora.

Članom 9. Predloga zakona menja se član 33. stav 3. Zakona tako što se po poslovima naplate, odnosno plaćanja i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome rezident duguje, odnosno od koga potražuje po tekućem ili kapitalnom poslu, uvodi obaveza prenosioca da pribavi saglasnost poverioca iz osnovnog posla za prenos dugovanja.

Članom 10. Predloga zakona se u članu 34. stav 2. Zakona propisuje nov osnov za obavljanje plaćanja, naplaćivanja i prenosa u Republici i u devizama radi pružanja podsticaja informatičkoj industriji u elektronskoj trgovini, i to po osnovu kupoprodaje softvera i drugih digitalnih proizvoda na internetu koji se isporučuju isključivo putem telekomunikacionih, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, pod uslovom da se plaćanje vrši korišćenjem platne kartice ili elektronskog novca preko pružaoca platnih usluga sa sedištem u Republici. Dodatno, izvršeno je pravno-tehničko preciziranje u stavu 7. ovog člana Zakona.

Članom 11. Predloga zakona predložena je izmena člana 36. stav 2. Zakona shodno kojoj ministar nadležan za poslove finansijskih može odobriti korisniku javnih sredstava ne samo otvaranje deviznog računa kod ovlašćene banke za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije, što je mogućnost koja je već predviđena Zakonom, već i da obavljanje pojedinih poslova platnog prometa sa inostranstvom vrše preko izdavaoca elektronskog novca ili platne institucije, ako to zahteva specifičnost poslova tih korisnika.

Članom 12. Predloga zakona predložena je izmena člana 38. stav 2. Zakona radi usklađivanja ove odredbe sa dostignutim stepenom razvoja domaćeg deviznog tržišta i njegovim funkcionisanjem.

Čl. 13 - 19. Predloga zakona predložene su izmene odredaba čl. 39. i 39a, člana 44. stav 2, čl. 46. i 55., člana 57. stav 1. Zakona, kao i brisanje člana 56. Zakona, a kojima se uređuju pitanja obavljanja poslova izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, poslova izdavanja certifikata za obavljanje menjačkih poslova i poslova kontrole menjačkih poslova i deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata, imajući u vidu da su pomenuti poslovi, prema Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, u nadležnosti Poreske uprave, dok se Predlogom zakona predlaže prenos nadležnosti u obavljanju istih sa Poreske uprave na Narodnu banku Srbije.

Čl. 20 - 23. Predloga zakona menjaju se kaznene odredbe u smislu njihovog usklađivanja sa izmenama materijalnih odredaba Zakona.

Članom 24. Predloga zakona propisuje se da Narodna banka Srbije od 1. januara 2019. godine preuzima nadležnosti Poreske uprave za obavljanje poslova izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, poslova izdavanja certifikata za obavljanje menjačkih poslova i kontrole menjačkih poslova i deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata, koji su prema Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji, u nadležnosti Poreske uprave, deo zaposlenih u Poreskoj upravi koji na dan 31. decembra 2018. godine obavljaju poslove u vezi sa izdavanjem i oduzimanjem ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslove kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkih poslova, kao i operativnu dokumentaciju, predmete, opremu i sredstva za rad koja služi za obavljanje tih poslova, kao i ostala pitanja u vezi s pomenutim.

Članom 25. Predloga zakona uređeno je donošenje propisa za izvršenje ovog zakona, odnosno primena podzakonskih akata. Propisi iz čl. 13. i 16. ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Do početka primene novih propisa primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona, osim onih odredaba koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Članom 26. Predloga zakona propisano je da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Odluka o uslovima pod kojima i načinu na koji banke mogu kupovati

strane kratkoročne hartije od vrednosti na stranom i domaćem tržištu („Službeni glasnik RS”, broj 16/07).

Članom 27. Predloga zakona uređuje se stupanje na snagu i početak primene ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se, saglasno članu 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst), radi ispunjenja međunarodnih obaveza i usklađivanja propisa Republike sa propisima Evropske unije.

Naime, Predlogom zakona se vrši usklađivanje sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane, kojim je uređeno da će Republika, nakon četiri godine od stupanja na snagu ovog sporazuma, koji je stupio na snagu 1. septembra 2013. godine, osigurati slobodno kretanje kapitala koje se odnosi na portfolio investicije i finansijske zajmove i kredite s rokom dospeća kraćim od godinu dana (član 63. stav 3).

Pored toga, Predlogom zakona su predložene izmene radi ispunjenja obaveze Republike da uskladi svoje zakonodavstvo sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, te kako bismo dokazali konkretnе napretke u svakoj od ključnih oblasti iz preporuka FATF-a iz 2012. godine, kao i spremnost Republike da kroz izmenu propisa zaštititi finansijski sistem od potencijalnih zloupotreba.

Imajući u vidu navedeno stekli su se uslovi za donošenje ovog zakona po hitnom postupku.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Koji su problemi koje zakon treba da reši, odnosno koji su ciljevi koji se zakonom postižu?

Ovim zakonom se rešava pitanje ispunjavanja obaveza Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika) koje su preuzete na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane (u daljem tekstu: SSP), koji se odnosi na slobodno kretanje kapitala po osnovu portfolio investicija i finansijskih zajmova i kredita s rokom dospeća kraćim od godinu dana.

Cilj donošenja ovog zakona je stvaranje uslova za slobodno kretanje kapitala po osnovu ulaganja rezidenata u kratkoročne hartije od vrednosti izdavaoca iz Evropske unije, kao i ulaganja nerezidenata koji imaju sedište, odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije u kratkoročne hartije od vrednosti u Republici. Ova vrsta ulaganja odredbama Zakona o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14) do sada nije bila dozvoljena. Ispunjavajući obavezu koju je Republika preuzeila SSP-om, zakonom je sada omogućeno slobodno kretanje kapitala po osnovu ulaganja rezidenata u kratkoročne hartije od vrednosti izdavaoca iz Evropske unije, kao i po osnovu ulaganja nerezidenata koji imaju

sedište, odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije u kratkoročne hartije od vrednosti u Republici.

Ovim zakonom se, dalje, ispunjava obaveza preuzeta potpisivanjem SSP-a, a koja se odnosi na slobodno kretanje kapitala po osnovu finansijskih zajmova i kredita s rokom dospeća kraćim od godinu dana. Najpre, zakonom je predviđeno da ovakve zajmove i kredite rezidenti – fizička lica i ogranci stranih pravnih lica mogu uzimati od nerezidentnog kreditora koji ima sedište, odnosno prebivalište u državi članici Evropske unije pod uslovima propisanim ovim zakonom, a sve u skladu sa odredbama SSP-a. Ovim zakonom su, pored navedenog, stvoreni uslovi i za slobodno kretanje kapitala po poslovima u kojima rezident – pravno lice odobrava finansijske zajmove nerezidentu – dužniku, kao i daje jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata, čime se takođe obezbeđuje slobodno kretanje kapitala u skladu sa odredbama SSP-a.

Dalje, razlozi za donošenje zakona sadržani su i u obavezi Republike da usaglasi svoju zakonsku regulativu sa novim međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma (Međunarodni standardi u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma i širenja oružja za masovno uništenje – FATF Preporuke) koje su donete 2012. godine od strane Organizacije za kontrolu i sprečavanje pranja novca (u daljem tekstu: FATF). Navedeni dokument predstavlja osnov na kome počiva rad MANIVAL-a, tela Saveta Evrope koje se bavi procenom usaglašenosti nacionalnih sistema za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma država članica Saveta Evrope sa međunarodnim standardima. Republika je u periodu od decembra 2014. do aprila 2016. godine bila predmet petog kruga evaluacije, od strane Komiteta MANIVAL (u daljem tekstu: Komitet), u pogledu radnji i mera koje preduzima u cilju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma. U svom Izveštaju, Komitet je konstatovao da nisu u potpunosti ispunjene preporuke FATF-a iz 2012. godine. Pomenuti Izveštaj, između ostalog, sadrži Preporuke 1. i 26. koje se odnose na regulisanje i nadzor nad radom finansijskog sektora, a kojima se predlaže i izmena propisa koji regulišu poslovanje subjekata u finansijskom sektoru u smislu pojačanog nadzora i zabrane krivično osuđivanim pravnim licima da budu osnivači i vlasnici društava koja se bave menjačkim poslovima. Navedene izmene su predložene radi ispunjenja obaveze Republike da uskladi svoje zakonodavstvo sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma, te kako bismo dokazali konkretne napretke u svakoj od ključnih oblasti iz preporuka FATF-a, kao i spremnost da kroz izmenu propisa zaštiti finansijski sistem od potencijalnih zloupotreba.

3. Da li su razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona?

Imajući u vidu da su predložena rešenja zakonska materija, nema mogućnosti da se ciljevi koji se žele postići reše bez donošenja zakona.

4. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema?

Ovo pitanje nije moguće urediti na drugi način iz razloga što je članom 1. Zakona o deviznom poslovanju („Službeni glasnik RS”, br. 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14 – u daljem tekstu: Zakon) propisano da se Zakonom uređuju plaćanja, naplaćivanja i prenosi između rezidenata i nerezidenata u stranim sredstvima plaćanja i u dinarima, plaćanja, naplaćivanja i prenosi između rezidenata u stranim sredstvima plaćanja, kupovina i prodaja sredstava plaćanja između rezidenata i nerezidenata, kao i kupovina i prodaja stranih sredstava plaćanja između rezidenata, jednostrani prenosi sredstava plaćanja iz Republike Srbije (u daljem tekstu: Republika) i u Republiku koji nemaju obeležja izvršenja posla između rezidenata i nerezidenata, tekući i depozitni

računi rezidenata u inostranstvu i rezidenata i nerezidenata u Republici, kao i kreditni poslovi u Republici u devizama i kreditni poslovi sa inostranstvom. Obzirom da se predložene izmene odnose na materiju koja se isključivo reguliše zakonom, nije bilo mogućnosti za rešavanje problema na drugi način.

5. Na koga će i kako će uticati predložena rešenja?

Predložena rešenja će, najpre, uticati na rezidente koji će moći da vrše plaćanja i naplate po osnovu ulaganja u kratkoročne hartije od vrednosti izdavaoca iz Evropske unije, odnosno da slobodno vrše ulaganje svog kapitala na tržišta koja smatraju aktivnijim ili sa potencijalno većim prihodima, što može doprineti boljoj finansijskoj poziciji rezidenata, kao i većoj mobilnosti i angažovanosti njihovog kapitala. Pored toga, omogućavanjem rezidentima da uzimaju kratkoročne finansijske zajmove i kredite od nerezidentnog kreditora koji ima sedište, odnosno prebivalište u državi članici Evropske unije može doprineti ne samo boljoj finansijskoj poziciji rezidenata, već posredno i većoj konkurentnosti na domaćem tržištu kapitala.

Osim toga, predloženo rešenje, prema kom će nerezidenti koji imaju sedište, odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije ubuduće moći da vrše plaćanja i naplate po osnovu ulaganja u kratkoročne hartije od vrednosti u Republici, može dodatno pozitivno uticati na aktivnost domaćeg tržišta kapitala. Uprkos tome što je, prema podacima sa Beogradskome berzom, u 2017. godini ostvaren najveći promet od 2008. godine (rast od 52,71% u odnosu na 2016. godinu, odnosno nominalno promet u iznosu od 66.907.338.684 dinara ili 552.822.262 evra), neophodan je dalji razvoj domaćeg tržišta kapitala, utoliko pre, što su referentna tržišta u regionu ostvarila snažniji rast vrednosti indeksnih pokazatelja u odnosu na domaće tržište. Isto tako, dosadašnje učešće stranih investitora i stranog kapitala na domaćem tržištu kapitala bilo je zanemarljivo. Zbog svega navedenog, Zakonom se stvaraju uslovi za veći priliv stranog kapitala, povećanje aktivnosti domaćeg tržišta kapitala i, posledično, povećanje rasta bruto domaćeg proizvoda.

Dalje, predložena rešenja će doprineti daljem razvoju platnih usluga, proširenjem mogućnosti za obavljanje platnog prometa preko izdavalaca elektronskog novca i platnih institucija, imajući u vidu da je Zakonom, u oblasti platnog prometa sa inostranstvom, predloženo da humanitarne organizacije mogu primati donacije iz inostranstva u humanitarne svrhe i preko izdavaoca elektronskog novca, kao i da svi rezidenti mogu obavljati platni promet sa inostranstvom i preko platne institucije i javnog poštanskog operatora.

Najzad, predložena rešenja će doprineti daljem unapređenju digitalnog i informatičkog sektora u Republici, a što je u skladu sa aktivnostima Vlade usmerenim ka unapređenju ovog sektora u Republici. Prema platno-bilansnim podacima Narodne banke Srbije, izvoz usluga informatičkog sektora u 2017. godini dostigao je vrednost od 900 miliona evra, što je za 21,5% više u odnosu na vrednost izvoza ovog sektora u 2016. godini, čime je nastavljen pozitivni trend rasta u ovoj industriji. Predloženo rešenje, prema kom će se omogućiti da se plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici, osim u dinarima, vrši i u devizama po osnovu kupoprodaje softvera i drugih digitalnih proizvoda na internetu koji se isporučuju isključivo putem telekomunikacionih, digitalnih ili informaciono-tehnoloških uređaja, pod uslovom da se plaćanje vrši korišćenjem platne kartice ili elektronskog novca preko pružaoca platnih usluga sa sedištem u Republici, doprineće ne samo daljem unapređenju domaćeg informatičkog sektora, već i smanjenju troškova izvoza ovog sektora, a time i njihovoj većoj konkurentnosti na stranim tržištima.

Ostala predložena rešenja će imati pozitivan uticaj na privredna društva, posebno ona koja se bave spoljnotrgovinskim i deviznim poslovanjem, stvaranjem uslova za stabilnije i sigurnije poslovanje, dok se, istovremeno, očekuje da predložene izmene i dopune omoguće veći priliv stranog kapitala i lakše prekogranično investiranje.

6. Troškovi koje će primena zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća?

Za primenu ovog zakona nisu potrebna finansijska sredstva koja padaju na teret građana i privrede.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Neće biti dodatnih troškova donošenjem ovog zakona.

8. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenčija?

Ovim zakonom nije predviđeno stvaranje novih privrednih subjekata, ali zakon otvara mogućnost za stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu kapitala, tržištu platnih usluga i u digitalno-informatičkom sektoru u Republici, što za posledicu može imati povećanje konkurenčije, povoljnije uslove, te bolji kvalitet i raznovrsnost ponude u tim oblastima.

9. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Ovim zakonom je izvršeno usklađivanje sa SSP-om, a koja se odnosi na slobodno kretanje kapitala koje se odnosi na portfolio investicije i finansijske zajmove i kredite s rokom dospeća kraćim od godinu dana. Shodno tome, zainteresovane strane su imale priliku da se upoznaju sa odredbama navedenog sporazuma.

Pored toga, u izradi Nacrta zakona, posredstvom svojih predstavnika u Radnoj grupi za izradu radnog teksta Zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju, obrazovanoj Rešenjem ministra finansija broj: 119-01-00156/2017-16 od 23. maja 2017. godine, priliku da se upoznaju sa Nacrtom zakona i na isti izjasne imali su subjekti iz više sektora: državne uprave, privrednog sektora, bankarskog sektora, digitalno-informatičkog sektora i drugi. Pored toga, Nacrt zakona je, u postupku pripreme, dostavljen i drugim nadležnim organima, kojima je pružena prilika da se izjasne.

Radna grupa je razmotrila sve pristigle komentare na tekst Nacrta zakona, sagledala mogućnost njihovog integrisanja u cilju poboljšanja Nacrta zakona i jedan deo predloga ugradila u tekst zakona, čime su predviđena zakonska rešenja znatno unapređena.

10. Koje će se mere tokom primene zakona preuzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava?

U delu Predloga zakona kojim se rešava pitanje ispunjavanja obaveza Republike koja se odnosi na slobodno kretanje kapitala po osnovu portfolio investicija i finansijskih zajmova i kredita s rokom dospeća kraćim od godinu dana, a koju je Republika preuzeila potpisivanjem SSP-a, Narodna banka Srbije može doneti podzakonski akt kojim će urediti uslove i način odobravanja finansijskih zajmova nerezidentima, kao i da, na odgovarajući način, o tome obavesti učesnike na tržištu, a i širu javnost.

U delu zakona kojim se propisuje da Narodna banka Srbije od 1. januara 2019. godine preuzima nadležnosti Poreske uprave za obavljanje poslova izdavanja i oduzimanja ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova, poslova izdavanja certifikata za obavljanje menjačkih poslova i kontrole menjačkih poslova, kao i drugih poslova koji su,

prema Zakonu o poreskom postupku i poreskoj administraciji („Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15, 15/16 i 108/16), do sada bili u nadležnosti Poreske uprave, predviđeno je da će ministar nadležan za poslove finansija i guverner Narodne banke Srbije sporazumom bliže urediti pitanja preuzimanja zaposlenih koji su obavljali poslove u vezi sa izdavanjem i oduzimanjem ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova i poslove kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkih poslova, operativne dokumentacije, predmeta, opreme i sredstava za rad koja su služila za obavljanje tih poslova, kao i pitanja u vezi sa korišćenjem poslovног prostora u kojima će se obavljati pomenuti poslovi. U vezi s pomenutim je i obaveza Narodne banke Srbije da, u rokovima predviđenim zakonom, doneše podzakonski akt kojim će urediti postupak i uslove za sticanje certifikata za obavljanje menjačkih poslova, utvrditi jedinstveni program obuke za obavljanje menjačkih poslova i uslove koje moraju da ispunjavaju predavači koji vrše obuku, kao i podzakonski akt kojim će bliže urediti uslove i način vršenja kontrole deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkog poslovanja, kao i da, na odgovarajući način, o tome obavesti učesnike na tržištu, a i širu javnost.

VII. PREGLED ODREDABA ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 7.

Banke, odnosno rezidenti, osim rezidenata – fizičkih lica, i nerezidenti mogu prenosititi, odnosno platiti ili naplatiti potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata, koji se ne smatra komercijalnim kreditima i zajmovima.

~~Peslovi iz stava 1. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između prenosioca i primaoca potraživanja i dugovanja, uz obavezu prenosioca da dužnika, odnosno poverioca iz osnovnog posla obavesti o izvršenom prenosu.~~

POSLOVI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOGU SE VRŠITI SAMO NA OSNOVU UGOVORA ZAKLJUČENOG IZMEĐU PRENOSIOCA I PRIMAOCΑ POTRAŽIVANJA I DUGOVANJA, UZ OBAVEZU PRENOSIOCA DA DUŽNIKA IZ OSNOVNOG POSLA OBAVESTI O IZVRŠENOM PRENOSU POTRAŽIVANJA, ODNOSNO OBAVEZU PRENOSIOCA DA PRIBAVI SAGLASNOST POVERIOCA IZ OSNOVNOG POSLA ZA PRENOS DUGOVANJA.

Ugovor iz stava 2. ovog člana naročito sadrži identifikacione podatke o ugovornim stranama, podatke o osnovu po kom su nastala potraživanja i dugovanja koja su predmet prenosa, uključujući i podatke o dužniku, odnosno poveriocu, kao i podatke o valutu i iznosu potraživanja i dugovanja koji su predmet prenosa.

Potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenta – javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije mogu se prenosititi, odnosno platiti ili naplatiti samo na osnovu ugovora, saglasnosti ili izjava zaključenih između svih učesnika u poslu, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, osim potraživanja i dugovanja rezidenta – pravnog lica koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza.

Član 13.

Rezidenti – pravna lica, preuzetnici i fizička lica mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje u inostranstvu vlasničkih hartija od vrednosti koje nisu direktnе investicije.

~~Rezidenti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti koje izdaju države članice Evropske unije, OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države.~~

REZIDENTI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOGU VRŠITI PLAĆANJE I NAPLATU RADI KUPOVINE I PRODAJE DUŽNIČKIH DUGOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI ČIJI SU IZDAVAOCI EVROPSKA UNIJA, DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE I OECD, MEĐUNARODNE FINANSIJSKE ORGANIZACIJE I RAZVOJNE BANKE ILI FINANSIJSKE INSTITUCIJE ČIJI SU OSNIVAČI STRANE DRŽAVE, KAO I ONIH ČIJI SU IZDAVAOCI PRAVNA LICA KOJA IMAJU SEDIŠTE U DRŽAVAMA ČLANICAMA EVROPSKE UNIJE.

Rezidenti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje i drugih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti u inostranstvu čiji stepen rizika (rejting) i zemlju izdavaoca propisuje Narodna banka Srbije.

Rezidenti mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje domaćih hartija od vrednosti koje glase na stranu valutu, a izdaju se u inostranstvu.

BANKE MOGU SLOBODNO VRŠITI PLAĆANJE I NAPLATU PO OSNOVU KUPOVINE I PRODAJE VLASNIČKIH HARTIJA OD VREDNOSTI KAO I DUŽNIČKIH DUGOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI.

Narodna banka Srbije propisuje uslove, rokove i način izveštavanja o poslovima iz ovog člana.

Član 15.

~~Plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje stranih kratkoročnih hartija od vrednosti na stranom i domaćem tržištu vrši Narodna banka Srbije, a banke pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije.~~

~~Rezidenti, osim rezidenata iz stava 1. ovog člana, ne mogu vršiti plaćanja radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti.~~

~~Nerezidenti ne mogu vršiti plaćanja radi kupovine kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici.~~

ČLAN 15.

REZIDENTI - PRAVNA LICA, PREDUZETNICI I FIZIČKA LICA MOGU VRŠITI PLAĆANJE I NAPLATU RADI KUPOVINE I PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI ČIJI SU IZDAVAOCI EVROPSKA UNIJA, DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE, MEĐUNARODNE FINANSIJSKE ORGANIZACIJE I RAZVOJNE BANKE ILI FINANSIJSKE INSTITUCIJE U KOJIMA UČESTVUJU DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE, KAO I ONIH ČIJI SU IZDAVAOCI PRAVNA LICA KOJA IMAJU SEDIŠTE U TIM DRŽAVAMA.

BANKE MOGU SLOBODNO VRŠITI PLAĆANJE I NAPLATU PO OSNOVU KUPOVINE I PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI ČIJI SU IZDAVAOCI EVROPSKA UNIJA, DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE I OECD, MEĐUNARODNE FINANSIJSKE ORGANIZACIJE I RAZVOJNE BANKE ILI FINANSIJSKE INSTITUCIJE U KOJIMA UČESTVUJU DRŽAVE ČLANICE EVROPSKE UNIJE I OECD, KAO I ONIH ČIJI SU IZDAVAOCI PRAVNA LICA KOJA IMAJU SEDIŠTE U TIM DRŽAVAMA.

NEREZIDENTI KOJI IMAJU SEDIŠTE, ODNOSNO PREBIVALIŠTE U DRŽAVAMA ČLANICAMA EVROPSKE UNIJE MOGU VRŠITI PLAĆANJE I NAPLATU RADI KUPOVINE I PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI U REPUBLICI, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE TRŽIŠTE KAPITALA. NARODNA BANKA SRBIJE PROPISUJE ROKOVE I NAČIN IZVEŠTAVANJA O POSLOVIMA IZ OVOG ČLANA.

Član 18.

~~Kreditni poslovi iz člana 2. tačka (21) st. 2. i 3, stav 4. alineje prva i treća, i stav 5. ovog zakona zaključuju se u pismenom obliku.~~

KREDITNI POSLOVI IZ ČLANA 2. TAČKA (21) ST. 2. I 3, STAV 4. ALINEJE PRVA I TREĆA I STAV 5. OVOG ZAKONA ZAKLJUČUJU SE U PISMENOJ ILI ELEKTRONSKOJ FORMI, ODNOSNO NA TRAJNOM NOSAČU PODATAKA KOJI OMOGUĆAVA ČUVANJE I REPRODUKOVANJE IZVORNIH PODATAKA U NEIZMENJENOM OBLIKU.

Kredite i zajmove u dinarima iz člana 2. tačka (21) stav 6. ovog zakona baci, rezidentu – pravnom licu i preduzetniku mogu odobravati samo međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države, i to pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije. Kredite u dinarima nerezidentima mogu odobravati samo banke, i to pod uslovima i na način koji propiše Narodna banka Srbije.

~~Banka može zaključivati kreditne poslove sa inostranstvom iz člana 2. tačka (21) ovog zakona u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za tuđ račun i u tuđe ime i za tuđ račun. Banka može, u skladu sa propisima o bankama i ovim zakonom, davati bankarske garancije, avale i druge oblike jemstva u korist nerezidenta – kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva i pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima, a garancije, avale i druge oblike jemstva po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu može davati pod uslovom da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate.~~

BANKA MOŽE ZAKLJUČIVATI KREDITNE POSLOVE SA INOSTRANSTVOM IZ ČLANA 2. TAČKA (21) OVOG ZAKONA U SVOJE IME I ZA SVOJ RAČUN, U

SVOJE IME I ZA TUĐ RAČUN I U TUĐE IME I ZA TUĐ RAČUN. PRI OBAVLJANJU KREDITNIH POSLOVA SA INOSTRANSTVOM BANKA JE DUŽNA DA OD NEREZIDENTA PRIBAVI INSTRUMENTE OBEZBEĐENJA NAPLATE. BANKA MOŽE U SKLADU SA PROPISIMA O BANKAMA I OVIM ZAKONOM DAVATI BANKARSKE GARANCIJE, AVALE I DRUGE OBLIKE JEMSTVA U KORIST NEREZIDENTA - KREDITORA PO KREDITNIM POSLOVIMA SA INOSTRANSTVOM, KAO I PO KREDITNIM POSLOVIMA IZMEĐU NEREZIDENATA POD USLOVOM DA UGOVORI I OD NEREZIDENTA PRIBAVI INSTRUMENTE OBEZBEĐENJA NAPLATE. BANKA MOŽE U SKLADU SA PROPISIMA O BANKAMA I OVIM ZAKONOM PRIBAVLJATI GARANCIJE, JEMSTVA I DRUGA SREDSTVA OBEZBEĐENJA OD NEREZIDENATA PO KREDITIMA KOJE ODOBRAVA NEREZIDENTIMA.

Banka može učestvovati u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu koji grupa stranih kreditora odobrava nerezidentu pod uslovom da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate, a pod uslovima iz člana 21. ovog zakona u takvom kreditu ili zajmu koji se odobrava rezidentu.

Banka može kupiti potraživanje od nerezidenta – učesnika u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu koji grupa stranih kreditora odobrava dužniku, pod uslovima iz stava 4. ovog člana, kao i prodati nerezidentu svoje potraživanje po ovom osnovu.

Banka može učestvovati u sindiciranom komercijalnom kreditu ili zajmu koji se odobrava rezidentu ili nerezidentu za finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred po spoljnotrgovinskom prometu robe i usluga, kupovati potraživanje od nerezidenta – učesnika u takvom sindiciranom kreditu i prodavati nerezidentu svoje potraživanje po ovom osnovu.

~~Rezident – pravno lice može uzimati kredite i zajmove iz inostranstva i odobravati nerezidentima komercijalne zajmove u svoje ime i za svoj račun i u svoje ime i za tuđ račun, dok finansijske zajmove može nerezidentima odobriti u svoje ime i za svoj račun u skladu sa članom 23. ovog zakona. Rezident – pravno lice može davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta – kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva i pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima, a jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu može davati u skladu sa članom 23. ovog zakona.~~

REZIDENT – PRAVNO LICE MOŽE UZIMATI KREDITE I ZAJMOVE IZ INOSTRANSTVA I ODOBRAVATI NEREZIDENTIMA KOMERCIJALNE ZAJMOVE U SVOJE IME I ZA SVOJ RAČUN I U SVOJE IME I ZA TUĐ RAČUN, DOK FINANSIJSKE ZAJMOVE MOŽE NEREZIDENTIMA ODOBRIĆI U SVOJE IME I ZA SVOJ RAČUN U SKLADU SA ČLANOM 23. OVOG ZAKONA. REZIDENT – PRAVNO LICE MOŽE PRIBAVLJATI GARANCIJE, JEMSTVA I DRUGA SREDSTVA OBEZBEĐENJA OD NEREZIDENATA PO ZAJMOVIMA KOJE ODOBRAVA NEREZIDENTIMA, A JEMSTVA I DRUGA SREDSTVA OBEZBEĐENJA U KORIST NEREZIDENTA – KREDITORA PO KREDITNIM POSLOVIMA SA INOSTRANSTVOM I KREDITNIM POSLOVIMA IZMEĐU NEREZIDENATA MOŽE DAVATI U SKLADU SA ČLANOM 23. OVOG ZAKONA.

Rezident – pravno lice koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza, može obavljati kreditne poslove sa inostranstvom i prenositi, odnosno platiti ili naplatiti potraživanja i dugovanja po tim poslovima, u skladu sa tim posebnim zakonom.

Rezident – preduzetnik može u svoje ime i za svoj račun uzimati kredite i zajmove iz inostranstva, davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta – kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva, odobravati nerezidentu komercijalne zajmove i pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima.

Banka, rezident – pravno lice, preduzetnik i fizičko lice mogu zaključivati druge poslove koji imaju obeležja kreditnih poslova sa inostranstvom iz člana 2. tačka (21) stav 4. alineja četvrta ovog zakona u skladu sa propisom Narodne banke Srbije donetim na osnovu člana 24. ovog zakona.

Rezident – fizičko lice može iz inostranstva uzimati kredite i zajmove sa rokom otplate dužim od godinu dana, koji se koriste uplatom sredstava kredita na račun tog rezidenta kod banke, dok takve kredite i zajmove rezident – ogranak stranog pravnog lica može uzimati od nerezidenta – osnivača.

~~REZIDENT – FIZIČKO LICE MOŽE OD NEREZIDENTA SA SEDIŠTEM, ODNOSNO PREBIVALIŠTEM U DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE UZIMATI KREDITE I ZAJMOVE I SA ROKOM OTPLATE KRAĆIM OD GODINU DANA, KOJI SE KORISTE UPLATOM SREDSTAVA KREDITA NA RAČUN TOG REZIDENTA KOD BANKE, DOK TAKVE KREDITE I ZAJMOVE REZIDENT – OGRANAK STRANOG PRAVNOG LICA MOŽE UZIMATI OD NEREZIDENTA – OSNIVAČA SA SEDIŠTEM U DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE.~~

Nerezident može bez ograničenja davati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta – kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva.

Član 20.

Banke, odnosno rezidenti, osim rezidenata – fizičkih lica, i nerezidenti mogu prenositi, odnosno platiti ili naplatiti potraživanja i dugovanja rezidenata koja su nastala po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom.

~~Peslovi iz stava 1. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između prenosioca i primaoca potraživanja i dugovanja, uz obavezu prenosioca da dužnika, odnosno poverioca iz osnovnog posla obavesti o izvršenom prenosu.~~

~~POSLOVI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA MOGU SE VRŠITI SAMO NA OSNOVU UGOVORA ZAKLJUČENOG IZMEĐU PRENOSIOCA I PRIMAOCΑ POTRAŽIVANJA I DUGOVANJA, UZ OBAVEZU PRENOSIOCA DA DUŽNIKA IZ OSNOVNOG POSLA OBAVESTI O IZVRŠENOM PRENOSU POTRAŽIVANJA, ODNOSNO OBAVEZU PRENOSIOCA DA PRIBAVI SAGLASNOST POVERIOLA IZ OSNOVNOG POSLA ZA PRENOS DUGOVANJA.~~

Ugovor iz stava 2. ovog člana naročito sadrži identifikacione podatke o ugovornim stranama, podatke o osnovu po kom su nastala potraživanja i dugovanja koja su predmet prenosa, uključujući i podatke o dužniku, odnosno poveriocu, kao i podatke o valutu i iznosu potraživanja i dugovanja koji su predmet prenosa.

Potraživanja i dugovanja koja su nastala po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom rezidenta – javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije mogu se prenositi, odnosno platiti ili naplatiti samo na osnovu ugovora, saglasnosti ili izjava zaključenih između svih učesnika u poslu, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, osim potraživanja i dugovanja rezidenta – pravnog lica koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza.

Član 23.

~~Rezidenti – pravna lica mogu nerezidentima odobravati finansijske zajmove pod uslovom da je nerezident dužnik po kreditnom poslu u većinskom vlasništvu rezidenta.~~

~~Pod uslovom iz stava 1. ovog člana rezidenti – pravna lica mogu davati i jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu.~~

~~Rezident – javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može obavljati poslove iz st. 1. i 2. ovog člana samo na osnovu saglasnosti Vlade.~~

~~Pri obavljanju kreditnih poslova sa inostranstvom iz st. 1. i 2. ovog člana, rezident – pravno lice dužno je da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate.~~

~~Odredba stava 4. ovog člana primenjuje se i na banku koja odobrava kredit stranom licu ili daje bankarsku garanciju, avale i druge oblike jemstva po kreditnom poslu između dva nerezidenta u inostranstvu.~~

~~Narodna banka Srbije može da propiše način i uslove obavljanja poslova iz ovog člana.~~

ČLAN 23.

REZIDENT – PRAVNO LICE MOŽE ODOBRAVATI FINANSIJSKE ZAJMOVE NEREZIDENTU – DUŽNIKU, KAO I DAVATI JEMSTVA I DRUGA SREDSTVA OBEZBEĐENJA PO KREDITNIM POSLOVIMA SA INOSTRANSTVOM I PO KREDITNIM POSLOVIMA IZMEĐU NEREZIDENATA.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE DA PROPISUJE USLOVE I NAČIN OBAVLJANJA POSLOVA IZ OVOG ČLANA.

OBAVLJANJE POSLOVA IZ OVOG ČLANA MOŽE SE PROPISOM IZ STAVA 2. OVOG ČLANA OGRANIČITI RADI OČUVANJA JAVNOG INTERESA I/ILI FINANSIJSKE STABILNOSTI.

NARODNA BANKA SRBIJE PROPISUJE OGRANIČENJA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA ZA POJEDINE SLUČAJEVE NA OSNOVU OCENE OPRAVDANOSTI TIH OGRANIČENJA U TIM SLUČAJEVIMA (NAČELO POJEDINAČNE PROCENE), VODEĆI RAČUNA O OSTVARIVANJU CILJEVA ZBOG KOJIH SU PROPISANA (NAČELO TARGETIRANOSTI) I O SRAZMERNOSTI OGRANIČENJA.

Član 26.

Banka, u skladu sa propisima o bankama, izdaje i pribavlja garancije, avale, jemstva i druga sredstva obezbeđenja.

Izuzetno, banka ne može pribavljati garancije i jemstva od nerezidenata po potraživanjima u Republici koja su nastala po osnovu inostranih kredita za koje je država preuzeila obavezu otplate prema inostranstvu.

Rezident – pravno lice koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza može obavljati garancijske poslove u skladu sa tim posebnim zakonom.

Rezident – pravno lice može dati jemstvo nerezidentu po poslu uvoza robe i usluge drugog rezidenta, kao i nerezidentu koji izvodi investicione radove u Republici.

Rezident – javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može davati jemstvo nerezidentu po poslovima iz stava 4. ovog člana pod uslovima i na način koji propiše Vlada.

~~Rezident – pravno lice može pribaviti garanciju i jemstvo od nerezidenta po poslu izvoza robe i usluga i izvođenja investicionih radova u inostranstvu drugom nerezidentu, kao i po poslu između tog rezidenta i drugog rezidenta – pravnog lica u Republici.~~

REZIDENT – PRAVNO LICE MOŽE PRIBAVITI GARANCIJU I JEMSTVO OD NEREZIDENTA PO POSLU IZVOZA I UVOZA ROBE I USLUGA, PO POSLU IZVOĐENJA INVESTICIONIH RADOVA U INOSTRANSTVU DRUGOM NEREZIDENTU, PO POSLU IZVOĐENJA INVESTICIONIH RADOVA NEREZIDENTA U REPUBLICI, KAO I PO POSLU IZMEĐU TOG REZIDENTA I DRUGOG REZIDENTA - PRAVNOG LICA U REPUBLICI.

Odredbe ovog člana ne primenjuju se na garancije i jemstva iz člana 2. tačka (21) stav 5. ovog zakona, koje se smatraju kreditnim poslom sa inostranstvom, a obavljaju se u skladu sa članom 18. ovog zakona.

Član 32.

Platni promet sa inostranstvom obavlja se u devizama i u dinarima preko banke. Rezidenti mogu obavljati platni promet sa inostranstvom i preko izdavaoca elektronskog novca – radi plaćanja i naplate po osnovu elektronske kupoprodaje robe i usluga. Platni promet sa inostranstvom rezidenti – fizička lica mogu obavljati i preko platne institucije i javnog poštanskog operatora koji pruža platne usluge, u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge. **PRIJEM SREDSTAVA IZ INOSTRANSTVA PREKO IZDAVAOCA ELEKTRONSKOG NOVCA REZIDENTI – HUMANITARNE ORGANIZACIJE MOGU OSTVARIVATI I PO OSNOVU DONACIJA U HUMANITARNE SVRHE.**

Sredstva rezidenata koja se vode kod strane institucije elektronskog novca radi plaćanja, odnosno naplate po osnovu elektronske kupoprodaje robe i usluga, ODNOSNO PO OSNOVU PRIJEMA DONACIJA U HUMANITARNE SVRHE ne smatraju se depozitom u smislu člana 27. stav 2. ovog zakona.

Rezidenti iz člana 36. ovog zakona platni promet sa inostranstvom obavljaju preko Narodne banke Srbije.

Platni promet po finansijskim i subordiniranim kreditima i zajmovima u devizama, kreditima i zajmovima koje od nerezidenta uzimaju rezidenti – fizička lica i ogranci stranih pravnih lica, kao i po kreditima i zajmovima u dinarima koji se rezidentima odobravaju u skladu sa članom 18. stav 2. ovog zakona, može se vršiti samo ukoliko su rezidenti o tim poslovima prethodno izvestili Narodnu banku Srbije u skladu sa ovim zakonom.

Pod uslovima iz stava 5. ovog člana vrši se i platni promet po komercijalnim kreditima i zajmovima u devizama i dinarima za finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred robe i usluga koje kreditor ili zajmodavac odobrava dužniku – kupcu po spoljnotrgovinskom prometu robe i usluga tako što po nalogu kupca obavezu izmiruje neposredno prodavcu.

Platni promet po ostalim kreditnim poslovima sa inostranstvom može se vršiti i bez prethodnog izveštavanja Narodne banke Srbije o tim poslovima.

Narodna banka Srbije propisuje bliže uslove i način obavljanja platnog prometa sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima.

Član 33.

Rezident može izvršiti naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu, pod uslovom da je taj posao dozvoljen ovim zakonom.

Rezident – dužnik po dinarskom kreditu koji uzima od međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države može izvršiti plaćanje i drugoj međunarodnoj finansijskoj organizaciji i razvojnoj banci ili finansijskoj instituciji čiji su osnivači strane države, a ne onoj kojoj duguje po tom poslu.

~~Poslovi iz st. 1. i 2. ovog člana mogu se vršiti samo na osnovu ugovora zaključenog između svih učesnika u poslu ili izjave rezidenta da je obavešten o izvršenom prenosu.~~

POSLOVI IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA MOGU SE VRŠITI SAMO NA OSNOVU UGOVORA ZAKLJUČENOG IZMEĐU SVIH UČESNIKA U POSLU ILI IZJAVE REZIDENTA DA JE OBAVEŠTEN O IZVRŠENOM PRENOSU POTRAŽIVANJA, ODNOSNO DA JE SAGLASAN SA PRENOSOM DUGOVANJA.

Ugovor, odnosno izjava rezidenta naročito sadrži identifikacione podatke o svim učesnicima u poslu, podatke o osnovu po kome je nastalo potraživanje i dugovanje iz osnovnog posla i podatke o valuti i iznosu potraživanja i dugovanja koji su predmet poslova iz st. 1. i 2. ovog člana.

Rezident – javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može izvršiti naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu po poslovima iz st. 1. i 2. ovog člana samo na osnovu ugovora,

saglasnosti ili izjava zaključenih između svih učesnika u poslu, uz prethodno pribavljenu saglasnost Vlade, osim ako je u pitanju rezident – pravno lice koje je Republika osnovala posebnim zakonom radi finansiranja izvoza.

Rezidenti su dužni da o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom određenim u st. 1. i 2. ovog člana izveste Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona.

Član 34.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos između rezidenata i između rezidenata i nerezidenata u Republici se vrši u dinarima.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici mogu se vršiti i u devizama po osnovu:

- 1) deviznog kreditiranja u zemlji za namene iz člana 25. ovog zakona;
- 2) kupovine potraživanja i preuzimanja dugovanja iz čl. 7. i 20. ovog zakona – na osnovu ugovora;
- 3) uplate depozita kao sredstva obezbeđenja;
- 4) premija osiguranja i prenosa po osnovu životnih osiguranja;
- 5) po osnovu prodaje i davanja u zakup nepokretnosti;
- 6) donacija u humanitarne, naučne i kulturne svrhe, u skladu sa propisima kojima se uređuju donacije;
- 7) garancijskih poslova iz člana 26. ovog zakona, po osnovnom poslu koji se vrši u devizama;
- 8) naknade troškova za službeni put u inostranstvo, koji se može izvršiti i u efektivnom stranom novcu;
- 9) uplate zarada rezidentima – fizičkim licima koji su upućeni na privremeni rad u inostranstvo po osnovu ugovora o izvođenju investicionih radova u inostranstvu, kao i zaposlenima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima, organizacijama u sastavu Organizacije ujedinjenih nacija i međunarodnim finansijskim organizacijama u Republici.;
- 10) KUPOPRODAJE SOFTVERA I DRUGIH DIGITALNIH PROIZVODA NA INTERNETU KOJI SE ISPORUČUJU ISKLJUČIVO PUTEM TELEKOMUNIKACIONIH, DIGITALNIH ILI INFORMACIONO-TEHNOLOŠKIH UREĐAJA, POD USLOVOM DA SE PLAĆANJE VRŠI KORIŠĆENJEM PLATNE KARTICE ILI ELEKTRONSKOG NOVCA PREKO PRUŽAOCA PLATNIH USLUGA SA SEDIŠTEM U REPUBLICI.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos mogu se vršiti i u devizama po osnovu programa i projekata koji se finansiraju iz razvojne pomoći Evropske unije u kojima učestvuje Republika, pri čemu sredstva mogu biti prosleđivana do ugovarača, odnosno korisnika i projektnih partnera u skladu sa odgovarajućim ugovorom za sprovođenje aktivnosti na osnovu razvojne pomoći Evropske unije.

Banka može po nalogu nerezidenta – kupca robe ili usluge kome odobrava komercijalni kredit za finansiranje odloženog plaćanja i plaćanja unapred robe i usluga, vršiti u Republici plaćanje u devizama rezidentu – prodavcu te robe ili pružaocu usluge u spoljnotrgovinskom prometu.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici mogu se vršiti i u devizama po poslovima koji su uređeni zakonima koji uređuju tržište kapitala i osiguranje depozita.

Plaćanje, naplaćivanje i prenos u Republici mogu se vršiti i u devizama i u drugim slučajevima propisanim zakonom.

~~Banka na zahtev rezidenta može vršiti prenos sredstava u devizama sa deviznog računa tog rezidenta na njegov devizni račun kod druge banke ili na devizni račun člana porodice kod te ili druge banke, uz dokaz da je u pitanju srodnik do trećeg stepena sredstva.~~

BANKA NA ZAHTEV REZIDENTA MOŽE VRŠITI PRENOS SREDSTAVA U DEVIZAMA SA DEVIZNOG RAČUNA TOG REZIDENTA NA NJEGOV DEVIZNI RAČUN KOD DRUGE BANKE, A NA ZAHTEV REZIDENTA – FIZIČKOG LICA I NA

DEVIZNI RAČUN ČLANA PORODICE KOD TE ILI DRUGE BANKE, UZ DOKAZ DA JE U PITANJU SUPRUŽNIK ILI SRODNIK DO TREĆEG STEPENA SRODSTVA.
Dozvoljeno je ugovaranje u devizama u Republici s tim što se plaćanje i naplaćivanje po tim ugovorima vrši u dinarima.

Narodna banka Srbije propisuje u kojim slučajevima i pod kojim uslovima se plaćanje, naplaćivanje, uplate i isplate mogu vršiti i u efektivnom stranom novcu.

Član 36.

Rezidenti – korisnici sredstava budžeta Republike, korisnici sredstava organizacija za obavezno socijalno osiguranje i korisnici sredstava budžeta lokalne vlasti, kao i drugi korisnici javnih sredstava koji su uključeni u sistem konsolidovanog računa trezora, devizne račune vode kod Uprave za trezor u okviru sistema konsolidovanog računa trezora koji se vodi kod Narodne banke Srbije, osim ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije propisano, a devize i efektivni strani novac koji ostvare u svom poslovanju mogu da prodaju Narodnoj banci Srbije.

~~Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ministar nadležan za poslove finansijskih i bankarskih poslova može odobriti korisniku iz stava 1. ovog člana otvaranje deviznog računa kod ovlašćene banke za plaćanja koja ne mogu da se izvrše preko Narodne banke Srbije, ako to zahteva specifičnost poslova tog korisnika.~~

IZUZETNO OD ODREDBE STAVA 1. OVOG ČLANA, MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE FINANSIJA MOŽE ODOBRIĆI KORISNIKU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OTVARANJE DEVIZNOG RAČUNA KOD OVLAŠĆENE BANKE ZA PLAĆANJA KOJA NE MOGU DA SE IZVRŠE PREKO NARODNE BANKE SRBIJE ILI OBAVLJANJE POJEDINIH POSLOVA PLATNOG PROMETA SA INOSTRANSTVOM PREKO IZDAVAOCA ELEKTRONSKOG NOVCA ILI PLATNE INSTITUCIJE, AKO TO ZAHTEVA SPECIFIČNOST POSLOVA TOG KORISNIKA.

Narodna banka Srbije propisuje način obavljanja poslova između Narodne banke Srbije i Uprave za trezor koji se obavljaju preko sistema konsolidovanog računa trezora iz stava 1. ovog člana.

Član 38.

Devize i efektivni strani novac mogu se kupovati i prodavati samo na deviznom tržištu, za namene koje su dozvoljene ovim zakonom.

~~Kupovina i prodaja deviza i efektivnog stranog novca na deviznom tržištu u Republici Srbiji vrši se:~~

1) neposredno:

- ~~– između banaka i rezidenata, kao i između banaka i nerezidenata;~~
- ~~– između banaka,~~
- ~~– između banaka i Narodne banke Srbije,~~
- ~~– između rezidenata koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova i Narodne banke Srbije,~~
- ~~– između banaka i rezidenata koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova,~~
- ~~– između rezidenata iz člana 2. tačka (1) odredba pod 6) i Narodne banke Srbije.~~

2) na sastanku međubankarskog deviznog tržišta:

- ~~– između banaka,~~
- ~~– između banaka i Narodne banke Srbije.~~

KUPOVINA I PRODAJA DEVIZA I EFEKTIVNOG STRANOG NOVCA NA DEVIZNOM TRŽIŠTU U REPUBLICI VRŠI SE NEPOSREDNO:

- 1) **IZMEĐU BANAKA I REZIDENATA, KAO I IZMEĐU BANAKA I NEREZIDENATA;**
- 2) **IZMEĐU BANAKA;**
- 3) **IZMEĐU BANAKA I NARODNE BANKE SRBIJE;**
- 4) **IZMEĐU REZIDENATA KOJI IMAJU OVLAŠĆENJE ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA I NARODNE BANKE SRBIJE;**
- 5) **IZMEĐU BANAKA I REZIDENATA KOJI IMAJU OVLAŠĆENJE ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA;**

6) IZMEĐU REZIDENATA IZ ČLANA 2. TAČKA (1) ODREDBA POD 6) OVOG ZAKONA I NARODNE BANKE SRBIJE.

Kupovinu i prodaju efektivnog stranog novca na deviznom tržištu obavlja banka, Narodna banka Srbije, kao i drugi rezidenti koji u skladu sa ovim zakonom obavljaju menjačke poslove.

Narodna banka Srbije propisuje uslove i način rada deviznog tržišta.

Član 39.

~~Menjačke poslove mogu da obavljaju:~~

- ~~1) banke i rezident – privredni subjekt koji menjačke poslove obavlja na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njegova delatnost;~~
- ~~2) rezidenti – pravna lica i preduzetnici koji imaju ovlašćenje za obavljanje menjačkih poslova izdato od strane Poreske uprave.~~

~~Rešenje o izdavanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova (u daljem tekstu: ovlašćenje), na osnovu podnetog zahteva, izdaje Poreska uprava kada utvrdi da podnositelj zahteva ispunjava sledeće uslove:~~

- ~~1) da je kao privredni subjekat registrovan kod nadležnog organa;~~
- ~~2) da sa bankom ima zaključen ugovor o obavljanju menjačkih poslova koji ne proizvodi pravno dejstvo ako privredni subjekat nema ovlašćenje;~~
- ~~3) da vlasnik, odnosno osnivač privrednog subjekta, odnosno direktor privrednog subjekta, odnosno direktor osnivača privrednog subjekta i radnik koji će neposredno obavljati menjačke poslove nije pravноснаžno osuđen za krivična dela protiv privrede, imovine, života i tela, protiv javnog reda i mira i pravnog saobraćaja;~~
- ~~4) da je organizaciono i kadrovski ospozobljen i tehnički opremljen za obavljanje menjačkih poslova.~~

~~Pod kadrovskom ospozobljenosti za obavljanje menjačkih poslova podrazumeva se da radnici koji neposredno obavljaju menjačke poslove kod privrednog subjekta imaju najmanje srednju stručnu spremu i certifikat za obavljanje menjačkih poslova, osim u slučaju da privredni subjekt menjačke poslove obavlja na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njegova delatnost.~~

~~Pod organizacionom ospozobljenosti podrazumeva se obezbeđenje adekvatnog poslovnog prostora.~~

~~Pod tehničkom opremljenosti podrazumeva se obezbeđenje adekvatne opreme i informacionog sistema koji omogućava obavljanje menjačkih poslova na propisan način.~~

~~Bliže uslove i način obavljanja menjačkih poslova propisuje Narodna banka Srbije.~~

~~U slučaju da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, Poreska uprava doneće rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje ovlašćenja.~~

~~Poreska uprava o podnetom zahtevu odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva sa kompletom dokumentacijom.~~

~~Ministar nadležan za poslove finansija i privrede propisuje bliže postupak i uslove za sticanje certifikata za obavljanje menjačkih poslova, utvrđuje jedinstveni program obuke za obavljanje menjačkih poslova i uslove koje moraju da ispunjavaju predavači koji vrše obuku.~~

~~Certifikat za obavljanje menjačkih poslova izdaje Poreska uprava, o čemu vodi odgovarajući registar.~~

~~Rešenje Poreske uprave iz st. 2. i 7. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.~~

ČLAN 39.

MENJAČKE POSLOVE MOGU DA OBAVLJAJU:

- 1) BANKE I REZIDENT – PRIVREDNI SUBJEKT KOJI MENJAČKE POSLOVE OBAVLJA NA OSNOVU POSEBNOG ZAKONA KOJIM SE UREĐUJE NJEGOVA DELATNOST;**

2) REZIDENTI – PRAVNA LICA I PREDUZETNICI KOJI IMAJU OVLAŠĆENJE NARODNE BANKE SRBIJE ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA (U DALJEM TEKSTU: OVLAŠĆENI MENJAČ).

REŠENJE O IZDAVANJU OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA (U DALJEM TEKSTU: OVLAŠĆENJE), NA OSNOVU PODNETOG ZAHTEVA, IZDAJE NARODNA BANKA SRBIJE KADA UTVRDI DA PODNOSILAC ZAHTEVA ISPUNJAVA SLEDEĆE USLOVE:

- 1) DA JE KAO PRIVREDNI SUBJEKAT REGISTROVAN KOD NADLEŽNOG ORGANA;
- 2) DA SA BANKOM IMA ZAKLJUČEN UGOVOR O OBAVLJANJU MENJAČKIH POSLOVA KOJI NE PROIZVODI PRAVNO DEJSTVO AKO PRIVREDNI SUBJEKT NEMA OVLAŠĆENJE;
- 3) DA VLASNIK, ODNOŠNO OSNIVAČ PRIVREDNOG SUBJEKTA, ODNOŠNO DIREKTOR/ČLAN UPRAVNOG ODBORA I/ILI DRUGO ODGOVORNO LICE PRIVREDNOG SUBJEKTA, ODNOŠNO DIREKTOR/ČLAN UPRAVNOG ODBORA I/ILI DRUGO ODGOVORNO LICE OSNIVAČA PRIVREDNOG SUBJEKTA I RADNIK KOJI ĆE NEPOSREDNO OBAVLJATI MENJAČKE POSLOVE NIJE PRAVNOSNAŽNO OSUĐEN ZA KRIVIČNA DELA PROTIV PRIVREDE, IMOVINE, ŽIVOTA I TELA, PROTIV JAVNOG REDA I MIRA, SLUŽBENE DUŽNOSTI, PRANJA NOVCA, FINANSIRANJA TERORIZMA I PRAVNOG SAOBRAĆAJA I/ILI ZA DRUGO KRIVIČNO DELO I/ILI PRIVREDNI PRESTUP KOJI TO LICE ČINE NEPODOBnim u vezi sa obavljanjem menjačkih poslova;
- 4) DA PRIVREDNI SUBJEKT – PRAVNO LICE KOJE PODNOSI ZAHTEV I OSNIVAČ PRIVREDNOG SUBJEKTA – PRAVNO LICE NIJE OSUĐENO PRAVNOSNAŽNOM PRESUDOM ZA KRIVIČNO DELO, KAO I DA SE PROTIV njega ne vodi krivični postupak, u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična dela i ili da nije osuđeno pravnosnažnom presudom za privredni prestup koji to lice čine nepodobnim u vezi sa obavljanjem menjačkih poslova, u smislu zakona kojim se uređuje privredni prestup;
- 5) DA JE ORGANIZACIONO I KADROVSKI OSPOSOBLJEN I TEHNIČKI OPREMLJEN ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA.

Pod kadrovskom osposobljeniču za obavljanje menjačkih poslova podrazumeva se da radnici koji neposredno obavljaju menjačke poslove kod privrednog subjekta imaju najmanje srednju stručnu spremu i certifikat za obavljanje menjačkih poslova, osim u slučaju da privredni subjekt menjačke poslove obavlja na osnovu posebnog zakona kojim se uređuje njegova delatnost.

Pod organizacionom osposobljeniču podrazumeva se obezbeđenje adekvatnog poslovog prostora.

Pod tehničkom opremljeniču podrazumeva se obezbeđenje adekvatne opreme i informacionog sistema koji omogućava obavljanje menjačkih poslova na propisan način.

Narodna banka srbiye propisuje bliže uslove i način davanja ovlašćenja iz stava 1. ovog člana, kao i bliže uslove i način obavljanja menjačkih poslova i kontrole obavljanja tih poslova.

U slučaju da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje ovlašćenja iz stava 2. ovog člana, narodna banka srbiye doneće rešenje o odbijanju zahteva za izdavanje ovlašćenja.

Narodna banka srbiye o podnetom zahetu odlučuje u roku od 30 dana od dana prijema zaheta sa kompletном dokumentacijom.

Narodna banka srbiye može odbiti zahet iz stava 2. ovog člana ako utvrdi da su saradnici vlasnika, odnosno osnivača ili odgovornog lica privrednog subjekta, podnosioca zaheta iz

TOGA STAVA – LICA KOJA SU PRAVNO OSUĐENA ZA KRIVIČNO DELO IZ STAVA 2. TAČKA 3) OVOG ČLANA.

POD SARADNIKOM IZ STAVA 9. OVOG ČLANA SMATRA SE:

- 1) SVAKO FIZIČKO LICE KOJE JE ČLAN ORGANA UPRAVLJANJA ILI DRUGO ODGOVORNO LICE KOD PRAVNOG SUBJEKTA U KOJEM JE OSNIVAČ, VLASNIK ILI ODGOVORNO LICE PRIVREDNOG SUBJEKTA NA RUKOVODEĆEM POLOŽAJU ILI JE STVARNI VLASNIK TOG SUBJEKTA;
- 2) SVAKO FIZIČKO LICE KOJE JE STVARNI VLASNIK PRAVNOG SUBJEKTA U KOJEM JE OSNIVAČ, VLASNIK ILI ODGOVORNO LICE PRIVREDNOG SUBJEKTA NA RUKOVODEĆEM POLOŽAJU;
- 3) SVAKO FIZIČKO LICE KOJE SA OSNIVAČEM, VLASNIKOM ILI ODGOVORNIM LICEM PRIVREDNOG SUBJEKTA IMA STVARNO VLASNIŠTVO NAD ISTIM PRAVNIM SUBJEKTOM.

NARODNA BANKA SRBIJE IMA PRAVO DA OD NADLEŽNOG ORGANA KOJI VODI EVIDENCIJU O OSUĐIVANOSTI ZA KRIVIČNA DELA ZAHTEVA PODATKE O OSUĐIVANOSTI ZA OSNIVAČE I VLASNIKE PRIVREDNOG SUBJEKTA, POVEZANA LICA TIH OSNIVAČA I VLASNIKA U SMISLU ZAKONA KOJIM SE UREĐUJU PRIVREDNA DRUŠTVA, ODGOVORNA LICA PRIVREDNOG SUBJEKTA I SARADNIKA IZ STAVA 10. OVOG ČLANA, A OSNIVAČI, ODNOSNO VLASNICI PRIVREDNOG SUBJEKTA DUŽNI SU DA PRI PODNOŠENJU ZAHTEVA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, KAO I NA ZAHTEV NARODNE BANKE SRBIJE, DOSTAVE SPISAK SARADNIKA OSNIVAČA, VLASNIKA I ODGOVORNIH LICA PRIVREDNOG SUBJEKTA.

NARODNA BANKA SRBIJE PROPISUJE POSTUPAK I USLOVE ZA STICANJE CERTIFIKATA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA, UTVRĐUJE JEDINSTVENI PROGRAM OBUKE ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA I USLOVE KOJE MORAJU DA ISPUNJAVA PREDAVAČI KOJI VRŠE OBUKU.

CERTIFIKAT ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA IZDAJE NARODNA BANKA SRBIJE, O ČEMU VODI ODGOVARAJUĆI REGISTAR.

REŠENJE NARODNE BANKE SRBIJE IZ ST. 2. I 7. OVOG ČLANA JE KONAČNO I PROTIV NJEGA SE MOŽE POKRENUTI UPRAVNI SPOR..

Član 39a

Poreska uprava donosi rešenje o oduzimanju ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova kad utvrdi:

- 1) da ovlašćeni menjač prestane da ispunjava uslove za obavljanje menjačkih poslova predviđene ovim zakonom i propisom Narodne banke Srbije;
- 2) da ovlašćeni menjač ne počne sa radom u roku od 30 dana od dana prijema ovlašćenja za obavljanje menjačkih poslova;
- 3) da je ovlašćenje izdato na osnovu neistinitih i netačnih podataka;
- 4) da ovlašćeni menjač nije izvršio nalog za otklanjanje nepravilnosti, odnosno nezakonitosti iz rešenja Poreske uprave;
- 5) da ovlašćeni menjač u pisanoj formi podnese zahtev Poreskoj upravi za prestanak obavljanja menjačkih poslova;
- 6) da ovlašćeni menjač u trajanju dužem od pet radnih dana bez opravdanog razloga ne obavlja menjačke poslove.

Rešenje Poreske uprave iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Poreska uprava donosi rešenje o privremenoj zabrani obavljanja menjačkih poslova na kontrolisanom menjačkom mestu u periodu do 30 radnih dana ako ovlašćeni menjač ne omogući poreskom inspektoru uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju ili onemogući pregled predmeta, prostorija ili drugih objekata, odnosno ne dozvoli privremeno oduzimanje efektivnog stranog novca, čekova i gotovine u dinarima.

~~Na rešenje Poreske uprave iz stava 3. ovog člana može se podneti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.~~

~~Žalba iz stava 4. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja iz stava 3. ovog člana.~~

ČLAN 39A

NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI REŠENJE O ODUZIMANJU OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA KAD UTVRDI:

- 1) DA JE OVLAŠĆENI MENJAČ PRESTAO DA ISPUNJAVA USLOVE ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA PREDVIĐENE OVIM ZAKONOM I PROPISOM NARODNE BANKE SRBIJE;
- 2) DA OVLAŠĆENI MENJAČ NIJE POČEO SA RADOM U ROKU OD 30 DANA OD DANA PRIJEMA OVLAŠĆENJA;
- 3) DA JE OVLAŠĆENJE IZDATO NA OSNOVU NEISTINITIH I NETAČNIH PODATAKA;
- 4) DA OVLAŠĆENI MENJAČ NIJE IZVRŠIO NALOG ZA OTKLANJANJE NEPRAVILNOSTI, ODNOSENKO NEZAKONITOSTI IZ REŠENJA NARODNE BANKE SRBIJE;
- 5) DA OVLAŠĆENI MENJAČ BEZ OPRAVDANOG RAZLOGA NE OBAVLJA MENJAČKE POSLOVE U TRAJANJU DUŽEM OD PET RADNIH DANA.

NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI REŠENJE O ODUZIMANJU OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA I AKO OVLAŠĆENI MENJAČ U PISANOJ FORMI PODNESE ZAHTEV NARODNOJ BANCI SRBIJE ZA PRESTANAK OBAVLJANJA MENJAČKIH POSLOVA.

NARODNA BANKA SRBIJE DONOSI REŠENJE O PRIVREMENOJ ZABRANI OBAVLJANJA MENJAČKIH POSLOVA NA KONTROLISANOM MENJAČKOM MESTU U PERIODU DO 30 RADNIH DANA AKO OVLAŠĆENI MENJAČ NE OMOGUĆI OVLAŠĆENOM LICU NARODNE BANKE SRBIJE UVID U POSLOVNE KNJIGE I DRUGU DOKUMENTACIJU ILI ONEMOGUĆI PREGLED PREDMETA, PROSTORIJA ILI DRUGIH OBJEKATA, ODNOSENKO NE DOZVOLI PRIVREMENO ODUZIMANJE EFEKTIVNOG STRANOG NOVCA, ČEKOVA I GOTOVINE U DINARIMA.

REŠENJE NARODNE BANKE SRBIJE IZ ST. 1. DO 3. OVOG ČLANA JE KONAČNO I PROTIV NjEGA SE MOŽE POKRENUTI UPRAVNI SPOR, ALI TUŽBA PROTIV OVOG REŠENJA NE MOŽE SPREČITI NITI ODLOŽITI NjEGOVO IZVRŠENJE.

Član 44.

~~Poslovi iz ovog zakona podležu deviznoj kontroli.~~

~~Kontrolu deviznog poslovanja vrše organi kontrole – Narodna banka Srbije, Poreska uprava, carinski organi, odnosno drugi nadležni organi koji imaju pravo da, radi provere, zahtevaju svu dokumentaciju o tom poslovanju, kao i drugu dokumentaciju neophodnu za deviznu kontrolu.~~

Član 46.

~~Poreska uprava vrši kontrolu deviznog poslovanja rezidenata i nerezidenata i menjačkog poslovanja.~~

~~Poreska uprava vrši kontrolu deviznog poslovanja lica iz člana 45. ovog zakona ako su ta lica sa licima iz stava 1. ovog člana povezana imovinskim, upravljačkim i poslovnim odnosima.~~

~~Poreski inspektor u toku kontrole može, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti devize, efektivni strani novac, čekove, harte od vrednosti, dinare, predmete, isprave i dokumentaciju, ako postoji osnovana sumnja da su upotrebljeni ili bili namenjeni ili nastali izvršenjem krivičnog dela ili prekršaja.~~

ČLAN 46.

NARODNA BANKA SRBIJE VRŠI KONTROLU DEVIZNOG POSLOVANJA REZIDENATA I NEREZIDENATA I MENJAČKOG POSLOVANJA – U POSTUPKU

KOJI JE UTVRĐEN OVIM ZAKONOM I PROPISOM NARODNE BANKE SRBIJE KOJIM SE BLIŽE UREĐUJU USLOVI I NAČIN VRŠENJA OVE KONTROLE.

KONTROLA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA JE POSTUPAK PROVERE I UTVRĐIVANJA ZAKONITOSTI I PRAVILNOSTI OBAVLJANJA MENJAČKIH I DEVIZNIH POSLOVA SHODNO PROPISIMA KOJIMA SE UREĐUJE DEVIZNO POSLOVANJE.

NARODNA BANKA SRBIJE MOŽE U TOKU KONTROLE, UZ IZDAVANJE POTVRDE, PRIVREMENO ODUZETI DEVIZE, EFEKTIVNI STRANI NOVAC, ČEKOVE, HARTIJE OD VREDNOSTI, DINARE, PREDMETE, ISPRAVE I DOKUMENTACIJU, AKO POSTOJI OSNOVANA SUMNJA DA SU UPOTREBLJENI ILI BILI NAMENJENI ILI NASTALI IZVRŠENJEM KRIVIČNOG DELA ILI PREKRŠAJA.

U POSTUPKU KONTROLE IZ OVOG ČLANA NARODNA BANKA SRBIJE ODLUČUJE REŠENJEM.

REŠENJE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA JE KONAČNO.

PROTIV REŠENJA IZ STAVA 4. OVOG ČLANA MOŽE SE VODITI UPRAVNI SPOR, ALI TUŽBA PROTIV OVOG REŠENJA NE MOŽE SPREČITI NI ODLOŽITI NJEGOVO IZVRŠENJE.

Član 55.

~~Devize, efektivni strani novac, čekove i hartije od vrednosti, koje su privremeno oduzeli zbog osnovane sumnje da je izvršeno krivično delo ili prekršaj – organi kontrole dužni su da deponuju na namenski račun Poreske uprave koji se vodi kod Narodne banke Srbije ili u ostavu kod Narodne banke Srbije, a dinare – na namenski račun Poreske uprave koji se vodi kod ministarstva nadležnog za poslove finansija u roku od dva radna dana od dana njihovog oduzimanja.~~

ČLAN 55.

DEVIZE, EFEKTIVNI STRANI NOVAC, ČEKOVE I HARTIJE OD VREDNOSTI, KOJE SU PRIVREMENO ODUZELI ZBOG OSNOVANE SUMNJE DA JE IZVRŠENO KRIVIČNO DELO ILI PREKRŠAJ – ORGANI KONTROLE DUŽNI SU DA DEPONUJU NA RAČUN NARODNE BANKE SRBIJE ILI U OSTAVU KOD NARODNE BANKE SRBIJE, A DINARE – NA RAČUN NARODNE BANKE SRBIJE U ROKU OD DVA RADNA DANA OD DANA NJIHOVOG ODUZIMANJA.

Član 56.

~~Sredstva ostvarena po osnovu izdavanja dozvola za obavljanje delatnosti pružanja usluga prenosa novca u međunarodnom platnom prometu, izdavanja certifikata za obavljanje menjačkih poslova, naplaćenih troškova obuke za obavljanje menjačkih poslova i drugih naplaćenih troškova upravnog postupka predstavljaju prihod budžeta Republike.~~

Član 57.

Ko kupuje od fizičkih lica ili ko prodaje tim licima efektivni strani novac i čekove koji glase na stranu valutu bez ovlašćenja Poreske uprave NARODNE BANKE SRBIJE, kazniće se za krivično delo kaznom zatvora od šest meseci do pet godina.

Za pokušaj izvršenja dela iz stava 1. ovog člana kazniće se.

Član 59.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj rezident – pravno lice, ogrank stranog pravnog lica, banka i nerezident – pravno lice:

- 1) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga na način koji propiše Vlada (član 6. st. 1. i 2);
- 2) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom na način koji propiše Narodna banka Srbije (član 6. stav 3);

- 3) ako prenese, odnosno plati ili naplati potraživanje i dugovanje koje nije nastalo po osnovu spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata (član 7. stav 1);
 4) ~~ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 7. stav 2);~~
 4) AKO POSAO IZ ČLANA 7. STAV 1. OVOG ZAKONA NE IZVRŠI NA OSNOVU UGOVORA, ODNOSNO NE DOSTAVI OBAVEŠTENJE DUŽNIKU IZ OSNOVNOG POSLA O IZVRŠENOM PRENOSU POTRAŽIVANJA ILI NE PRIBAVI SAGLASNOST POVERIOCA IZ OSNOVNOG POSLA ZA PRENOS DUGOVANJA (ČLAN 7. STAV 2);
 5) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 7. stav 3. ovog zakona;
 6) ako prenese, odnosno plati ili naplati potraživanja ili dugovanja koja su nastala po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenta – javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije suprotno članu 7. stav 4. ovog zakona;
 7) ako izvrši naplatu, plaćanje ili izda nalog za plaćanje, odnosno izvrši prenos nerezidentu, na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave (član 8);
 8) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija suprotno članu 11. ovog zakona;
 9) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u inostranstvu, odnosno Republici suprotno zakonu koji uređuje svojinsko-pravne odnose (član 12. stav 1);
 10) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 13. st. 2. i 3. ovog zakona;
 11) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje u Republici dugoročnih dužničkih, kao i vlasničkih hartija od vrednosti, suprotno zakonu koji uređuje tržište kapitala (član 14. stav 1);
~~12) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih kratkoročnih hartija od vrednosti na stranom i domaćem tržištu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 15. stav 1);~~
~~13) ako izvrši plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 2);~~
~~14) ako izvrši plaćanje radi kupovine kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici (član 15. stav 3);~~
 12) AKO IZVRŠI PLAĆANJE RADI KUPOVINE ILI NAPLATU RADI PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI SUPROTNTO ČLANU 15. STAV 1. OVOG ZAKONA;
 13) AKO IZVRŠI PLAĆANJE RADI KUPOVINE ILI NAPLATU RADI PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI SUPROTNTO ČLANU 15. STAV 2. OVOG ZAKONA;
 14) AKO IZVRŠI PLAĆANJE RADI KUPOVINE ILI NAPLATU RADI PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI U REPUBLICI SUPROTNTO ČLANU 15. STAV 3. OVOG ZAKONA;
 15) ako izvrši plaćanje, naplatu, prenos, prebijanje, kao i izveštavanje po poslovima sa finansijskim derivatima, suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 16);
 16) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostranstvo suprotno odredbama zakona kojim se uređuju poslovi sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima (član 17. stav 1);
 17) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostrane investicione fondove suprotno članu 17. stav 2. ovog zakona;
 18) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u investicione fondove i dobrovoljne penzijske fondove u Republici suprotno zakonu koji uređuje poslove sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima (član 17. stav 3);

- 19) ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;
- 20) ako odobri kredit ili zajam u dinarima iz člana 18. stav 2. ovog zakona suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 18. stav 2);
- ~~21) ako daje bankarske garancije, avale i druge oblike jemstva u korist nerezidenta kreditora po kreditima koje rezidenti uzimaju iz inostranstva, pribavlja garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenta po kreditima koje odobrava nerezidentima i daje garancije, avale i druge oblike jemstva po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu suprotno članu 18. stav 3. ovog zakona;~~
- 21) AKO PRI OBAVLJANJU KREDITNIH POSLOVA SA INOSTRANSTVOM, DAVANJU BANKARSKIH GARANCIJA, AVALA I DRUGIH OBLIKA JEMSTVA U KORIST NEREZIDENTA – KREDITORA PO KREDITnim POSLOVIMA SA INOSTRANSTVOM, KAO I PO KREDITnim POSLOVIMA IZMEĐU NEREZIDENATA I PRI ODOBRAVANJU KREDITA NEREZIDENTIMA POSTUPI SUPROTNO ČLANU 18. STAV. 3. OVOG ZAKONA;
- 22) ako učestvuje u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu suprotno članu 18. stav 4. ovog zakona;
- 23) ako kupi potraživanje od nerezidenta – učešnika u sindiciranom finansijskom kreditu ili zajmu koji grupa stranih kreditora odobrava dužniku suprotno uslovima iz člana 18. stav 4. ovog zakona (član 18. stav 5);
- 24) ako postupi suprotno članu 18. stav 6. ovog zakona;
- 25) ako postupi suprotno članu 18. stav 7. ovog zakona;
- 26) ako obavlja kreditne poslove sa inostranstvom ili prenese, odnosno plati ili naplati potraživanje i dugovanje po tim poslovima suprotno odredbama posebnog zakona (član 18. stav 8);
- 27) ako postupi suprotno članu 18. stav 10. ovog zakona;
- 28) ako postupi suprotno članu 18. stav 11. ovog zakona;
- 28A) AKO POSTUPI SUPROTNO ČLANU 18. STAV 12. OVOG ZAKONA;
- 29) ako zaključi ugovor o kreditnom poslu sa inostranstvom suprotno članu 19. ovog zakona;
- ~~30) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 20. stav 2);~~
- 30) AKO POSAO IZ ČLANA 20. STAV 1. OVOG ZAKONA NE IZVRŠI NA OSNOVU UGOVORA, ODНОСНО NE DОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУŽНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ČLAN 20. STAV 2);
- 31) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 20. stav 3. ovog zakona;
- 32) ako prenese, odnosno plati ili naplati potraživanja ili dugovanja koja su nastala po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom rezidenta – javnog preduzeća i pravnog lica sa državnim kapitalom ili pravnog lica koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije suprotno članu 20. stav 4. ovog zakona;
- 33) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno članu 21. stav 1. ovog zakona;
- 34) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno propisu Narodne banke Srbije kojim se utvrđuju namene, način i uslovi uzimanja tih kredita (član 21. stav 2);
- 35) ako uzme kratkoročni oročeni bankarski depozit i kratkoročnu bankarsku kreditnu liniju od strane banke suprotno članu 22. ovog zakona;
- ~~36) ako finansijski zajam odobri nerezidentu suprotno članu 23. stav 1. ovog zakona;~~
- ~~37) ako da jemstvo i drugo sredstvo obezbeđenja po kreditnom poslu između dva nerezidenta u inostranstvu pod uslovima suprotnim članu 23. stav 1. ovog zakona (član 23. stav 2);~~
- 36) AKO POSTUPI SUPROTNO ČLANU 23. STAV 1. OVOG ZAKONA;
- 37) AKO POSTUPI SUPROTNO PROPISU NARODNE BANKE SRBIJE IZ ČLANA 23. STAV 2. OVOG ZAKONA;

- 38) ako poslove iz člana 23. st. 1. i 2. ovog zakona obavlja bez saglasnosti Vlade (član 23. stav 3);
- 39) ako ne ugovori i od nerezidenta ne pribavi instrumente obezbeđenja naplate pri obavljanju kreditnih poslova iz člana 23. st. 1. i 2. ovog zakona (član 23. stav 4);
- 40) ako ne postupi u skladu sa članom 23. stav 5. ovog zakona;
- 41) ako postupi suprotno članu 23. stav 6. ovog zakona;
- 42) ako ne izvesti Narodnu banku Srbije o kreditnom poslu sa inostranstvom na način i u roku koji propiše Narodna banka Srbije (član 24);
- 43) ako odobri kredit u devizama suprotno članu 25. ovog zakona;
- 44) ako garancijske poslove iz člana 26. stav 1. ovog zakona obavlja suprotno propisima o bankama;
- 45) ako od nerezidenta pribavlja garancije i jemstva od nerezidenata po potraživanjima u Republici koja su nastala po osnovu inostranih kredita za koje je država preuzela obavezu otplate prema inostranstvu (član 26. stav 2);
- 46) ako obavlja garancijske poslove suprotno odredbama posebnog zakona (član 26. stav 3);
- 47) ako da jemstvo nerezidentu suprotno članu 26. stav 4. ovog zakona;
- 48) ako da jemstvo nerezidentu suprotno propisu Vlade (član 26. stav 5);
- 49) ako pribavi garanciju ili jemstvo nerezidenta suprotno članu 26. stav 6. ovog zakona;
- 50) ako drži devize na računu kod banke u inostranstvu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 27. stav 2);
- 51) ako na računu kod banke drži devize i dinare suprotno ovom zakonu (član 28. stav 1);
- 52) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 28. stav 2);
- 53) ako lice iz člana 29. stav 1. ovog zakona izvrši prenos sredstava sa nerezidentnog, odnosno rezidentnog računa u inostranstvo suprotno članu 29. stav 1. ovog zakona;
- 54) ako izvrši plaćanje radi deponovanja i ulaganja u inostranstvo suprotno zakonu koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 1);
- 55) ako izvrši plaćanje premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa nerezidentom – osiguravajućim društvom, a koji nije dozvoljen zakonom koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 2);
- 56) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije koji uređuje bliže uslove za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (član 31);
- 57) ako platni promet sa inostranstvom obavlja suprotno članu 32. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 58) ako platni promet sa inostranstvom ne obavi preko Narodne banke Srbije (član 32. stav 4);
- 59) ako platni promet po kreditnim poslovima sa inostranstvom izvrši suprotno članu 32. st. 5. i 6. ovog zakona;
- 60) ako obavi platni promet sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 32. stav 8);
- 61) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu koji nije dozvoljen ovim zakonom (član 33. stav 1);
- 62) ako postupi suprotno članu 33. stav 2. ovog zakona;
- 63) ako poslove iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne vrši na osnovu ugovora ili izjave (član 33. stav 3);
- 64) ako ugovor, odnosno izjava ne sadrži podatke iz člana 33. stav 4. ovog zakona;
- 65) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu suprotno članu 33. stav 5 ovog zakona;

- 66) ako o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne izvesti Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 33. stav 6);
- 67) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;
- 68) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);
- 69) ako ne drži devize kod banke, odnosno Narodne banke Srbije (član 35. stav 1);
- 70) ako ne drži devize na deviznom računu kod banke ili ih ne proda banchi (član 35. stav 2);
- 71) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 35. stav 3);
- 72) (brisana)
- 73) ako devizne račune ne vodi kod Uprave za rezerv u okviru sistema konsolidovanog računa rezervora koji se vodi kod Narodne banke Srbije (član 36. stav 1);
- 74) ako postupi suprotno članu 36. stav 2. ovog zakona;
- 75) ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izveštavanja (član 37. stav 1);
- 76) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);
- 77) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 38. stav 4);
- 78) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 39. stav 6);
- 79) ako za potrebe knjigovodstva i statistike ne primeni zvanični srednji kurs dinara (član 41. stav 2);
- 80) ako za obračun carine i drugih uvoznih dažbina ne primeni zvanični srednji kurs dinara utvrđen poslednjeg radnog dana u nedelji koja prethodi nedelji u kojoj se utvrđuje iznos carine i drugih uvoznih dažbina u skladu sa zakonom koji uređuje carine (član 41. stav 3);
- 81) ako postupi suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;
- 82) ako postupi suprotno merama iz člana 43. ovog zakona;
- 83) ako ne izda potvrdu na graničnom prelazu za privremeno oduzete dinare i efektivni strani novac, čekove i hartije od vrednosti koje glase na stranu valutu a koje prelaze iznos koji propiše Narodna banka Srbije (član 48);
- 84) ako postupi suprotno članu 49a. stav 3. ovog zakona;
- ~~85) ako privremeno oduzete devize, efektivni strani novac, dinare, čekove i hartije od vrednosti ne deponuju na namenski račun poreske uprave koji se vodi kod Narodne banke Srbije ili ne stavi u ostavu kod Narodne banke Srbije u roku od dva radna dana od dana njihovog oduzimanja (član 55).~~
- 85) AKO PRIVREMENO ODUZETE DEVIZE, EFEKTIVNI STRANI NOVAC, DINARE, ČEKOVE I HARTIJE OD VREDNOSTI NE DEPONUJE NA NAMENSKI RAČUN PORESKE UPRAVE KOJI SE VODI KOD NARODNE BANKE SRBIJE ILI NE STAVI U OSTAVU KOD NARODNE BANKE SRBIJE U ROKU OD DVA RADNA DANA OD DANA NJIHOVOG ODUZIMANJA (ČLAN 55).
- Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu – pravnom licu ili nerezidentu, odgovorno lice u banchi – novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.
- Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj odgovorno lice u rezidentu iz člana 36. stav 1. ovog zakona – novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.
- Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u rezidentu – ogranku stranog pravnog lica – novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara.

Član 61.

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj rezident – preduzetnik:

- 1) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga na način koji propiše Vlada (član 6. st. 1. i 2);

- 2) ako ne izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnih poslova sa inostranstvom na način koji propiše Narodna banka Srbije (član 6. stav 3);
- 3) ako prenese, kupi ili proda, odnosno plati ili naplati potraživanje i dugovanje koje nije nastalo po osnovu spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga rezidenata (član 7. stav 1);
- ~~4) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 7. stav 2);~~
- 4) AKO POSAO IZ ČLANA 7. STAV 1. OVOG ZAKONA NE IZVRŠI NA OSNOVU UGOVORA, ODNOSNO NE DOSTAVI OBAVEŠTENJE DUŽNIKU IZ OSNOVNOG POSLA O IZVRŠENOM PRENOSU POTRAŽIVANJA ILI NE PRIBAVI SAGLASNOST POVERIOCA IZ OSNOVNOG POSLA ZA PRENOS DUGOVANJA (ČLAN 7. STAV 2);
- 5) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 7. stav 3. ovog zakona;
- 6) ako izvrši naplatu, plaćanje ili izda nalog za plaćanje, odnosno izvrši prenos nerezidentu na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave (član 8);
- 7) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija u inostranstvo suprotno zakonu koji uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje (član 11. stav 1);
- 8) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u inostranstvu suprotno zakonu koji uređuje svojinsko-pravne odnose (član 12. stav 1);
- 9) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 13. st. 2. i 3. ovog zakona;
- ~~10) ako izvrši plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 2);~~
- 10) AKO IZVRŠI PLAĆANJE RADI KUPOVINE ILI NAPLATU RADI PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI SUPROTNOMO ČLANU 15. STAV 1. OVOG ZAKONA;
- 11) ako izvrši plaćanje, naplatu, prenos, prebijanje, kao i izveštavanje po poslovima sa finansijskim derivatima, suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 16);
- 12) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostrane investicionie fondove suprotno članu 17. stav 2. ovog zakona;
- 13) ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;
- 14) ako postupi suprotno članu 18. stav 9. ovog zakona;
- 15) ako postupi suprotno članu 18. stav 10. ovog zakona;
- 16) ako zaključi ugovor o kreditnom poslu sa inostranstvom suprotno članu 19. ovog zakona;
- ~~17) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 20. stav 2);~~
- 17) AKO POSAO IZ ČLANA 20. STAV 1. OVOG ZAKONA NE IZVRŠI NA OSNOVU UGOVORA, ODNOSNO NE DOSTAVI OBAVEŠTENJE DUŽNIKU IZ OSNOVNOG POSLA O IZVRŠENOM PRENOSU POTRAŽIVANJA ILI NE PRIBAVI SAGLASNOST POVERIOCA IZ OSNOVNOG POSLA ZA PRENOS DUGOVANJA (ČLAN 20. STAV 2);
- 18) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 20. stav 3. ovog zakona;
- 19) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno članu 21. stav 1. ovog zakona (član 21. stav 1);
- 20) ako finansijski kredit uzet iz inostranstva koristi suprotno propisu Narodne banke Srbije kojim se utvrđuju namene, način i uslovi uzimanja tih kredita (član 21. stav 2);
- 21) ako ne izvesti Narodnu banku Srbije o kreditnom poslu sa inostranstvom na način i u roku koji propiše Narodna banka Srbije (član 24);
- 22) ako drži devize na računu kod banke u inostranstvu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 27. stav 2);

- 23) ako izvrši plaćanje premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa nerezidentom – osiguravajućim društvom, a koji nije dozvoljen zakonom koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 2);
- 24) ako platni promet sa inostranstvom obavlja suprotno članu 32. st. 1, 2, 5. i 6. ovog zakona;
- 25) ako obavi platni promet sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 32. stav 8);
- 26) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu koji nije dozvoljen ovim zakonom (član 33. stav 1);
- 27) ako postupi suprotno članu 33. stav 2. ovog zakona;
- 28) ako poslove iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne vrši na osnovu ugovora ili izjave (član 33. stav 3);
- 29) ako ugovor, odnosno izjava ne sadrži podatke iz člana 33. stav 4. ovog zakona;
- 30) ako o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom iz člana 33. st. 1. i 2. ovog zakona ne izvesti Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 33. stav 6);
- 31) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;
- 32) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);
- 33) ako ne drži devize na deviznom računu kod banke ili ih ne proda banci (član 35. stav 2);
- 34) ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izveštavanja (član 37. stav 1);
- 35) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);
- 36) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije (član 39. stav 6);
- 37) ako za potrebe knjigovodstva i statistike ne primeni zvanični srednji kurs dinara (član 41. stav 2);
- 38) ako postupi suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;
- 39) ako postupi suprotno merama iz člana 43. ovog zakona;
- 40) ako postupi suprotno odredbi člana 49a. stav 3. ovog zakona.

Član 62.

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj rezident – fizičko lice:

- 1) ako izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu realizovanog spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga (član 6. stav 1);
- 2) ako izvrši prebijanje dugovanja i potraživanja po osnovu kreditnog posla sa inostranstvom (član 6. stav 3);
- 3) ako postupi suprotno članu 7. stav 1. ovog zakona;
- 4) ako izvrši naplatu, plaćanje ili izda nalog za plaćanje, odnosno izvrši prenos, na osnovu ugovora u kojem nije navedena stvarna cena ili na osnovu neistinite isprave (član 8);
- 5) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija u inostranstvo suprotno zakonu koji uređuje spoljnotrgovinsko poslovanje (član 11. stav 1);
- 6) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u inostranstvu suprotno zakonu koji uređuje svojinsko-pravne odnose (član 12. stav 1);
- 7) ako izvrši plaćanje radi kupovine ili naplatu radi prodaje stranih dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti suprotno članu 13. st. 2. i 3. ovog zakona;
- ~~8) ako izvrši plaćanje radi kupovine stranih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 2);~~
- 8) AKO IZVRŠI PLAĆANJE RADI KUPOVINE ILI NAPLATU RADI PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI SUPROTNOMA ČLANU 15. STAV 1. OVOG ZAKONA;

- 9) ako izvrši plaćanje, naplatu, prenos, prebijanje, kao i izveštavanje po poslovima sa finansijskim derivatima, suprotno uslovima i načinu koji propiše Narodna banka Srbije (član 16);
- 10) ako izvrši plaćanje ili naplatu po osnovu ulaganja u inostrane investicione fondove suprotno članu 17. stav 2. ovog zakona;
- 11) ako kreditni posao sa inostranstvom zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;
- 12) ako postupi suprotno članu 18. stav 10. ovog zakona;
- 13) ako postupi suprotno članu 18. stav 11. ovog zakona;
- 13A) AKO POSTUPI SUPROTNO ČLANU 18. STAV 12. OVOG ZAKONA;
- 14) ako postupi suprotno članu 20. stav 1. ovog zakona;
- 15) ako ne izvesti Narodnu banku Srbije o kreditnom poslu sa inostranstvom u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 24);
- 16) ako drži devize na računu kod banke u inostranstvu suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 27. stav 2);
- 17) ako izvrši plaćanje premije osiguranja na osnovu ugovora o osiguranju koji je zaključen sa nerezidentom – osiguravajućim društvom, a koji nije dozvoljen zakonom koji uređuje poslove osiguranja (član 30. stav 2);
- 18) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije koji uređuje bliže uslove za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (član 31);
- 19) ako platni promet sa inostranstvom obavlja suprotno odredbi člana 32. st. 1, 2. i 5. ovog zakona;
- 20) ako obavi platni promet sa inostranstvom po tekućim i kapitalnim poslovima suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 32. stav 8);
- 21) ako izvrši naplatu, odnosno plaćanje i drugom nerezidentu, a ne nerezidentu kome duguje, odnosno od koga potražuje, po tekućem ili kapitalnom poslu koji nije dozvoljen ovim zakonom (član 33. stav 1);
- 22) ako poslove iz člana 33. stav 1. ovog zakona ne vrši na osnovu ugovora ili izjave (član 33. stav 3);
- 23) ako ugovor, odnosno izjava ne sadrži podatke iz člana 33. stav 4. ovog zakona;
- 24) ako o promenama po kreditnim poslovima sa inostranstvom iz člana 33. stav 1. ovog zakona ne izvesti Narodnu banku Srbije u skladu sa propisom donetim na osnovu člana 24. ovog zakona (član 33. stav 6);
- 25) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;
- 26) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);
- 27) ako ne postupi u skladu sa propisanom obavezom izveštavanja (član 37. stav 1);
- 28) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);
- 29) ako postupa suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;
- 30) ako postupi suprotno članu 49a. stav 3. ovog zakona.

Član 63.

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj nerezident – fizičko lice:

- ~~1) ako posao iz člana 7. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 7. stav 2);~~
- 1) AKO POSAO IZ ČLANA 7. STAV 1. OVOG ZAKONA NE IZVRŠI NA OSNOVU UGOVORA, ODНОСНО NE DОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ ДУŽНИКУ ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА О ИЗВРШЕНОМ ПРЕНОСУ ПОТРАЖИВАЊА ИЛИ НЕ ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ ПОВЕРИОЦА ИЗ ОСНОВНОГ ПОСЛА ЗА ПРЕНОС ДУГОВАЊА (ČLAN 7. STAV 2);
- 2) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 7. stav 3. ovog zakona;

- 3) ako izvrši plaćanje i prenos kapitala po osnovu direktnih investicija u Republici suprotno zakonu koji uređuje strana ulaganja (član 11. stav 2);
- 4) ako izvrši plaćanje radi kupovine udela u kapitalu rezidenta pravnog lica koje se ne smatra direktnom investicijom suprotno zakonu koji uređuje privredna društva (član 11a. stav 2);
- 5) ako izvrši plaćanje radi sticanja svojine na nepokretnostima u Republici suprotno zakonu koji uređuje svojinsko-pravne odnose (član 12. stav 1);
- 6) ako izvrši plaćanje radi kupovine u Republici dugoročnih, kao i vlasničkih hartija od vrednosti, suprotno zakonu koji uređuje tržište kapitala (član 14. stav 1);
- ~~7) ako izvrši plaćanje radi kupovine domaćih kratkoročnih hartija od vrednosti (član 15. stav 3);~~
- 7) AKO IZVRŠI PLAĆANJE RADI KUPOVINE ILI NAPLATU RADI PRODAJE KRATKOROČNIH HARTIJA OD VREDNOSTI U REPUBLICI SUPROTNOM ČLANU 15. STAV 3. OVOG ZAKONA;
- 8) ako izvrši plaćanje radi ulaganja u investicione fondove i dobrovoljne penzijske fondove u Republici suprotno zakonu koji uređuje poslove sa investicionim i dobrovoljnim penzijskim fondovima (član 17. stav 3);
- 9) ako kreditni posao sa inostranstvom u devizama zaključi suprotno članu 18. stav 1. ovog zakona;
- ~~10) ako posao iz člana 20. stav 1. ovog zakona ne izvrši na osnovu ugovora, odnosno ne dostavi obaveštenje o izvršenom prenosu (član 20. stav 2);~~
- 10) AKO POSAO IZ ČLANA 20. STAV 1. OVOG ZAKONA NE IZVRŠI NA OSNOVU UGOVORA, ODNOSNO NE DOSTAVI OBAVEŠTENJE DUŽNIKU IZ OSNOVNOG POSLA O IZVRŠENOM PRENOSU POTRAŽIVANJA ILI NE PRIBAVI SAGLASNOST POVERIOCA IZ OSNOVNOG POSLA ZA PRENOS DUGOVANJA (ČLAN 20. STAV 2);
- 11) ako ugovor ne sadrži podatke iz člana 20. stav 3. ovog zakona;
- 12) ako na računu kod banke drži devize i dinare suprotno ovom zakonu (član 28. stav 1);
- 13) ako lice iz člana 29. stav 1. ovog zakona izvrši prenos sredstava sa nerezidentnog, odnosno rezidentnog računa u inostranstvo suprotno članu 29. stav 1. ovog zakona;
- 14) ako ne postupi u skladu sa propisom Narodne banke Srbije koji uređuje bliže uslove za lične i fizičke prenose sredstava plaćanja u inostranstvo i iz inostranstva (član 31);
- 15) ako plaćanje, naplatu i prenos u Republici izvrši suprotno članu 34. ovog zakona;
- 16) ako plaćanje, naplatu, uplatu i isplatu u efektivnom stranom novcu izvrši suprotno propisu Narodne banke Srbije (član 34. stav 9);
- 17) ako devize i efektivni strani novac kupi i proda izvan deviznog tržišta (član 38. stav 1);
- 18) ako postupi suprotno merama iz člana 42. ovog zakona;
- 19) ako postupi suprotno članu 49a stav 3. ovog zakona.

ČLAN 24.

OD 1. JANUARA 2019. GODINE NARODNA BANKA SRBIJE PREUZEĆE POSLOVE IZDAVANJA I ODUZIMANJA OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA I POSLOVE KONTROLE DEVIZNOG POSLOVANJA REZIDENATA I NEREZIDENATA I MENJAČKIH POSLOVA.

RADI OBAVLJANJA POSLOVA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, NARODNA BANKA SRBIJE 1. JANUARA 2019. GODINE PREUZEĆE DEO ZAPOSLENIH U MINISTARSTVU FINANSIJA - PORESKOJ UPRAVI (U DALJEM TEKSTU: PORESKA UPRAVA) KOJI NA DAN 31. DECEMBRA 2018. GODINE OBAVLJAJU POSLOVE U VEZI SA IZDAVANJEM I ODUZIMANJEM OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA I POSLOVE KONTROLE DEVIZNOG POSLOVANJA REZIDENATA I NEREZIDENATA I MENJAČKIH POSLOVA, KAO I

OPERATIVNU DOKUMENTACIJU, PREDMETE, OPREMU I SREDSTVA ZA RAD KOJA SLUŽE ZA OBAVLJANJE TIH POSLOVA.

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE FINANSIJA I GUVERNER NARODNE BANKE SRBIJE SPORAZUMOM ĆE BLIŽE UREDITI PITANJA PREUZIMANJA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA, KAO I PITANJA U VEZI SA KORIŠĆENJEM POSLOVNOG PROSTORA U KOJIMA ĆE SE OBAVLJATI POSLOVI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA. POSTUPKE IZDAVANJA I ODUZIMANJA OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA, KAO I POSLOVE KONTROLE DEVIZNOG POSLOVANJA REZIDENATA I NEREZIDENATA I MENJAČKIH POSLOVA, KOJE JE ZAPOČELA PORESKA UPRAVA, A KOJI NISU OKONČANI DO 31. DECEMBRA 2018. GODINE, OKONČAĆE NARODNA BANKA SRBIJE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

REZIDENTI - PRAVNA LICA I PREDUZETNICI KOJIMA JE REŠENJE O IZDAVANJU OVLAŠĆENJA ZA OBAVLJANJE MENJAČKIH POSLOVA IZDATO DO 31. DECEMBRA 2018. GODINE NASTAVLJAJU DA RADE NA OSNOVU TOG REŠENJA U SKLADU SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

PREKRŠAJNI POSTUPAK ZAPOČET DO DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA OKONČAĆE SE PO ODREDBAMA OVOG ZAKONA, AKO JE TO POVOLJNIJE ZA UČINIOCA.

PRAVA IZ POJEDINAČNIH AKATA STEČENA NA OSNOVU ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 62/06, 31/11, 119/12 I 139/14), OSTVARUJU SE U ROKOVIMA UTVRĐENIM TIM POJEDINAČnim AKTIMA.

ČLAN 25.

PROPISI IZ ČL. 13. I 16. OVOG ZAKONA DONEĆE SE U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

DO POČETKA PRIMENE PROPISA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA PRIMENJIVAĆE SE PROPISI DONETI NA OSNOVU ZAKONA O DEVIZNOM POSLOVANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 62/06, 31/11, 119/12 I 139/14), OSIM AKO NISU U SUPROTNOSTI SA ODREDBAMA OVOG ZAKONA.

ČLAN 26.

DANOM STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA PRESTAJE DA VAŽI ODLUKA O USLOVIMA POD KOJIMA I NAČINU NA KOJI BANKE MOGU KUPOVATI STRANE KRATKOROČNE HARTIJE OD VREDNOSTI NA STRANOM I DOMAĆEM TRŽIŠTU („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BROJ 16/07).

ČLAN 27.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, OSIM ODREDBA ČL. 13. DO 17., ČLANA 19. I ČLANA 20. STAV 8. OVOG ZAKONA, KOJE SE PRIMENJUJU OD 1. JANUARA 2019. GODINE.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI
PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DEVIZNOM
POSLOVANJU
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada
 Obrađivač - Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju

Draft Law on Amendments and Supplements to the Law on Foreign Exchange Operations

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, član 63. stav 3. i član 72.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

Četiri godine od dana stupanja na snagu Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

U potpunosti ispunjena obaveza.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Poglavlje 4 NPAA – režim kretanja kapitala i tekućih plaćanja

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo Treći, Naslov IV – Slobodno kretanje lica, usluga i kapitala, Poglavlje 4 – Kapital i platni promet, član 63.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

- Council Directive 88/361/EEC of 24 June 1988 for the implementation of Article 67. of the Treaty
 - Direktiva Saveta 88/361/EEZ o implementaciji Člana 67. Ugovora
- Predlog zakona je u potpunosti usklađen sa Direktivom 88/361 EEZ.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Prvi kvartal 2018. godine, kao rok predviđen Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbititi usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Da

7. Da li je propis preведен na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Tokom izrade propisa ostvarena je intenzivna komunikacija sa Evropskom komisijom. U tom smislu, dana 4. septembra 2017. godine održana je video konferencija između predstavnika Evropske komisije, šefa Pregovaračkog tima i predstavnika Pregovaračke grupe 4, u cilju razjašnjenja komentara Evropske komisije, koji su dostavljeni u kontekstu neformalnih konsultacija. Nakon toga je dana 27. oktobra 2017. godine u Briselu održan sastanak šefa Pregovaračkog tima i predstavnika Pregovaračke grupe 4 sa predstavnicima Evropske komisije. U nastavku neformalnih komunikacija sa Evropskom komisijom, dana 15. decembra 2017. godine Evropska komisija je dostavila njihovo neformalno mišljenje da su odredbe kojima se uređuju ulaganja rezidenata u dužničke dugoročne hartije od vrednosti koje izdaju pravna lica koja imaju sedište u državama članicama Evropske unije, ulaganja rezidenata u kratkoročne hartije od vrednosti izdavaoca iz Evropske unije, ulaganja nerezidenata koji imaju sedište, odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije u kratkoročne hartije od vrednosti u Republici, kao i odredba kojom je propisano da se rezidenti – fizička lica i ogranci stranih pravnih lica mogu kratkoročno zaduživati kod nerezidentnog kreditora koji ima sedište, odnosno prebivalište u državi članici Evropske unije, usaglašene sa odredbama Sporazuma i propisima Evropske unije.

Nakon toga se saradnja sa Evropskom komisijom nastavila po pitanju odredaba shodno kojima rezident – pravno lice može odobravati finansijske zajmove nerezidentu – dužniku, kao i davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata pod uslovima i na način koji propisuje Narodna banka Srbije, a kojim propisom se ovi poslovi mogu ograničiti radi očuvanja javnog interesa i/ili finansijske stabilnosti. Predlozi Evropske komisije u pogledu preciziranja osnova za propisivanje ograničenja, razloga propisivanja istih, kao i obima u kom su ograničenja propisana su, nakon razmatranja više varijanti predloženih od obe strane, prihvaćeni i ugrađeni

u tekst propisa, nakon čega je dana 19. marta 2018. godine od strane Evropske komisije primljeno neformalno izjašnjenje da su i ove odredbe usaglašene sa odredbama Sporazuma i propisima Evropske unije.

1. Naziv propisa Evropske unije : Direktiva 1988/361/EZ Evropskog Saveta od 24. juna 1988. godine o implementaciji Člana 67. Ugovora (<i>Službeni glasnik L 178, 08/07/1988 P. 0005 – 0018</i>) – Council Directive 88/361/EEC of 24 June 1988 for the implementation of Article 67. of the Treaty (<i>Official Journal L 178, 08/07/1988 P. 0005 – 0018</i>)	2. „CELEX” oznaka EU propisa 31988L0361
3. Ovlašćeni predlagač propisa-Vlada Obradivač - Ministarstvo finansija	4. Datum izrade tabele: 20. mart 2018.
5. Naziv (nacrta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2017-545
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.1. a1.III A.2.	sticanje od strane rezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi	13.2.	Rezidenti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili	potpuno usklađeno		

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			finansijske institucije čiji su osnivači strane države, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u državama članicama Evropske unije.			
1.1. a1.III A.4.	sticanje od strane rezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi	13.2.	Rezidenti iz stava 1. ovog člana mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje dužničkih dugoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije čiji su osnivači strane države, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u državama članicama Evropske unije.	potpuno usklađeno		
1.1. a1.III A.2.	sticanje od strane rezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi	15.1.	Rezidenti – pravna lica, preduzetnici i fizička lica mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u tim državama.	potpuno usklađeno		
1.1. a1.III A.4.	sticanje od strane rezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi	15.1.	Rezidenti – pravna lica, preduzetnici i fizička lica mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije, međunarodne finansijske	potpuno usklađeno		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u tim državama.			
1.1. a1.III A.2.	sticanje od strane rezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi	15.2.	Banke mogu slobodno vršiti plaćanje i naplatu po osnovu kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije i OECD, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u tim državama.	potpuno usklađeno		
1.1. a1.III A.4.	sticanje od strane rezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi	15.2.	Banke mogu slobodno vršiti plaćanje i naplatu po osnovu kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti čiji su izdavaoci Evropska unija, države članice Evropske unije i OECD, međunarodne finansijske organizacije i razvojne banke ili finansijske institucije u kojima učestvuju države članice Evropske unije i OECD, kao i onih čiji su izdavaoci pravna lica koja imaju sedište u tim državama.	potpuno usklađeno		
1.1. a1.III A.1.	sticanje od strane nerezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se kotiraju na berzi	15.3.	Nerezidenti koji imaju sedište odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici, u skladu sa zakonom kojim se	potpuno usklađeno		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			uređuje tržište kapitala.			
1.1. a1.III A.3.	sticanje od strane nerezidenata inostranih hartija od vrednosti koje se ne kotiraju na berzi	15.3.	Nerezidenti koji imaju sedište odnosno prebivalište u državama članicama Evropske unije mogu vršiti plaćanje i naplatu radi kupovine i prodaje kratkoročnih hartija od vrednosti u Republici, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.	potpuno usklađeno		
1.1 a1.VIII A	krediti koji se odnose na finansijske transakcije a koje nerezidenti odobravaju rezidentima	18.12.	Rezident – fizičko lice može od nerezidenta sa sedištem odnosno prebivalištem u državi članici Evropske unije uzimati kredite i zajmove i sa rokom otplate kraćim od godinu dana, koji se koriste uplatom sredstava kredita na račun tog rezidenta kod banke, dok takve kredite i zajmove rezident – ogranač stranog pravnog lica može uzimati od nerezidenta – osnivača sa sedištem u državi članici Evropske unije.	potpuno usklađeno		
1.1 a1.VIII B	krediti koji se odnose na finansijske transakcije a koje rezidenti odobravaju nerezidentima	23.1.	Rezident – pravno lice može odobravati finansijske zajmove nerezidentu – dužniku, kao i davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata	potpuno usklađeno		
1.1 a1.IX B	jemstva i ostale garancije koja se odnose na finansijske transakcije a koje rezidenti odobravaju nerezidentima	18.3.	Banka može zaključivati kreditne poslove sa inostranstvom iz člana 2. tačka (21) ovog zakona u svoje ime i za svoj račun, u svoje ime i za tuđi račun i u tuđe ime i za tuđi račun. Pri obavljanju kreditnih poslova sa inostranstvom banka je dužna da od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate. Banka može u	potpuno usklađeno		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			skladu sa propisima o bankama i ovim zakonom davati bankarske garancije, avale i druge oblike jemstva u korist nerezidenta - kreditora po kreditnim poslovima sa inostranstvom, kao i po kreditnim poslovima između nerezidenata pod uslovom da ugovori i od nerezidenta pribavi instrumente obezbeđenja naplate. Banka može u skladu sa propisima o bankama i ovim zakonom pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po kreditima koje odobrava nerezidentima			
1.1 a1.IX B	jemstva i ostale garancije koja se odnose na finansijske transakcije a koje rezidenti odobravaju nerezidentima	18.7.	Rezident – pravno lice može uzimati kredite i zajmove iz inostranstva i odobravati nerezidentima komercijalne zajmove u svoje ime i za svoj račun i u svoje ime i za tuđ račun, dok finansijske zajmove može nerezidentima odobriti u svoje ime i za svoj račun u skladu sa članom 23. ovog zakona. Rezident – pravno lice može pribavljati garancije, jemstva i druga sredstva obezbeđenja od nerezidenata po zajmovima koje odobrava nerezidentima, a jemstva i druga sredstva obezbeđenja u korist nerezidenta – kreditora po kreditnim poslovima sa inostranstvom i kreditnim poslovima između nerezidenata može davati u skladu sa članom 23. ovog zakona	potpuno usklađeno		
1.1	jemstva i ostale garancije koja se odnose na finansijske transakcije a	23.1.	Rezident – pravno lice može odobravati finansijske zajmove nerezidentu –	potpuno		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
a1.IX B	koje rezidenti odobravaju nerezidentima		dužniku, kao i davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima sa inostranstvom i po kreditnim poslovima između nerezidenata	usklađeno		
Ostali članovi Direktive nisu relevantni za normativnu uredjenost Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju						